

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять восьма

Стенограма пленарного засідання
21 серпня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять восьма

Стенограма пленарного засідання

21 серпня 2024 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Середа, 21 серпня 2024 року)

Частина тридцять восьма

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...8
Заява депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...10
Ратифікація:	
Рамкової угоди між урядом України та урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва на 2024-2029 роки	...11
Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього	...15
Внесення змін до:	
Закону України «Про лікарські засоби» щодо маркування лікарських засобів	...22
Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення обмежень для медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації під час здійснення ними професійної діяльності	...22
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та продовженням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі»	...23

Внесення змін до:

деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок для розвитку цифрової інфраструктури статті 15 Закону України	...28
«Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги	...33
деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж»	...37
Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо розширення кола військовозобов'язаних чиї близькі родичі, зокрема рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра, загинули або зникли без вісти під час участі у бойових діях, для надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації	...39
Оголошення заяв народних депутатів України щодо голосування	...45
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо застосування алгоритму розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання»	...46
Заява депутатських фракцій	...51
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності»	...52
«Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України з метою оптимізації залучення спеціалістів під час досудового розслідування»	...56

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» щодо Громадської ради міжнародних експертів» ...61

Прийняття постанов Верховної Ради України:

«Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих від агресії Російської Федерації про виконану роботу» ...66

«Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ...70

Відхилення проектів постанов Верховної Ради України:

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024)» (№ 11256-2-П) ...70

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024)» (№ 11256-2-П1) ...70

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 р. про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024 р.)» (№ 11256-2-П2) ...70

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку» (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024 року)» (№ 11256-2-ПЗ) ...70

«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку» (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024)» (№ 11256-2-П4) ...70

«Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.07.2024 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Проект Закону про обчислення часу в Україні» (реєстр. № 4201 від 09.10.2020 року)» (№ 4201-П) ...77

«Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов провадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні» (реєстр. № 7331 від 29.04.2022)» (№ 7331-П) ...82

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
21 серпня 2024 року, 10 година 49 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Я прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у нашого колеги народного депутата України Олега Олексійовича Арсенюка, фракція «Слуга народу» *(Оплески)*.

Вітаємо, Олеже! Бажаємо міцного здоров'я, наснаги та нових здобутків на благо України!

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, триває 910-а доба героїчного протистояння українського народу злочинній широкомасштабній збройній агресії російської федерації. Сьогодні світ відзначає Міжнародний день пам'яті та поминання жертв тероризму. Цього дня важливо підкреслити, що російська федерація цілеспрямовано застосовує методи терору проти нашої держави. З 2014 року і до сьогодні Україна щодня протистоїть російському тероризму. Рашисти переслідують та насильно переміщують місцеве населення на тимчасово окупованій території, катують українських громадян, вчиняють численні воєнні злочини та злочини проти людяності.

Справедливість обов'язково переможе і держава-терорист буде покарана за всі свої злодіяння проти українського народу.

Я прошу хвилиною мовчання вшанувати світлу пам'ять воїнів, полеглих за Україну, її суверенітет і незалежність, а також усіх жертв російської агресії. Вічна їм пам'ять!

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати, шановні колеги.

Зараз ми проведемо голосування, щоб побачити, скільки людей у залі, а потім – з процедури.

Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 236.

Проголосували: за – 236, проти – 4, утрималися – 2, не голосували – 89.

Будь ласка, з процедури – Гончаренко і Геращенко, а після цього, шановні колеги, буде виступ Юлії Володимирівни Тимошенко у зв'язку з тим, що надійшла заява від фракції і групи з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Гончаренко, що у вас з процедури?

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово, в порядку денному на цей тиждень немає законопроекту [№ 11379](#). Це питання про розв'язання колосальної проблеми щодо мобілізації хлопців віком від 18 до 25 років. Ми всі з вами пообіцяли, що цієї мобілізації не буде. На жаль, вона відбувається. Нам треба терміново це питання вирішити, але я не бачу його в порядку денному. Тому прошу, щоб ми якомога швидше його розглянули, прийняли рішення, дали суспільству сигнал, що ми виконуємо свої обіцянки, і хлопців віком від 18 до 25 років мобілізувати примусово не будуть. Це дуже важливо.

Хочу нагадати, в липні відповідне доручення Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки підтримали 330 народних депутатів – конституційна більшість. Тож дуже важливо, щоб ми якнайшвидше розглянули це питання і прийняли рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу. Ви абсолютно праві – депутати – більше конституційної більшості – підтримали таке звернення до комітету. Хочу подякувати комітету, який оперативно зібрався. Зараз, я розумію, доводяться деякі регламентні процедури, сподіваюся, переконаний, що на початку вересня, на першому зібранні, ми зможемо розглянути цей законопроект

у залі. Прошу всіх, кому необхідно допровести регламентні процедури, – Апарат і таке інше, включитися в процес, щоб ми мали готове рішення щодо цього питання в тому чи іншому вигляді. Будь ласка.

Гончаренко, ви ще доповнити хочете?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді я хочу звернутися до вас, пане Руслане, з проханням офіційно повідомити Міністерство оборони, що Верховна Рада України планує вирішити це питання, щоб вони зараз припинили призивати цих хлопців, бо в тому немає жодного сенсу, вони їх потім будуть відпускати, щоб припинити цю практику, поки ми на початку вересня, як ви сказали, я беру ваше слово, це дуже важливо, не вирішимо це питання.

Дуже дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Думаю, Міністерство оборони дуже уважно слідкує за пленарним засіданням Верховної Ради, і ми знайдемо спосіб донести їм цю інформацію. Дякую.

Герашенко Ірина Володимирівна, потім виступ Юлії Володимирівни Тимошенко.

Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дякую. Шановні колеги, дійсно, наша фракція наполягає на тому, аби у вересні наша сесія розпочалася з законопроекту № 11379 нашого колеги щодо неможливості мобілізації юнаків віком від 18 до 25 років, які мають обмежену придатність. Але сьогодні ми також просимо включити до порядку денного законопроект [№ 11391](#).

Кожен пленарний день ми починаємо з вшанування пам'яті загиблих. Як ви знаєте, діє норма щодо неможливості мобілізації родича загиблого. Але, на жаль, діє норма щодо можливості мобілізації неспоріднених...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, перепрошую, давайте з процедури.

Інформую, сьогодні цей законопроект є в порядку денному. Ми ж про це домовилися на засіданні Погоджувальної ради. Не пам'ятаю, він шостим чи сьомим стоїть у порядку денному на сьогодні.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз виступ Юлії Володимирівни Тимошенко відповідно до заяви від фракції і групи. Будь ласка, 3 хвилини.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, я хотіла б звернути вашу увагу на те, що коли ми приймали закон про мобілізацію, було дуже чітко політично визначено, що мобілізації підлягають особи віком від 25 років. Це було рішення Верховної Ради. Як так сталося, що після підписання закону, його норми абсолютно підступно, без рішення Верховної Ради, дозволили мобілізувати певні категорії молоді віком від 18 до 25 років? Зараз в країні цей процес набуває масштабного дійства, попри те, що керівництво Збройних Сил України публічно повідомило, що наша армія достатньо на цю хвилину укомплектована і немає ніяких підстав зараз мобілізувати до Збройних Сил України молодь віком від 18 до 25 років. Але, незважаючи на всі ці заяви, посилаються на колізії в законі про мобілізацію, нібито вже після голосування Верховною Радою там цю колізію створили. Масово забирають молодь віком від 18 до 25 років, майже без підготовки кидають в штурмові бригади.

Я хочу запитати: у кого є намір взагалі знищити українську націю, позбавити її молоді, яка є нашим майбутнім? Я не розумію, чому у Верховній Раді законопроект № 11379, авторами якого є і Олексій Гончаренко, і я та багато інших депутатів, місяцями лежить і ніхто не включає його до порядку денного.

Ви пам'ятаєте рішення парламенту в останній день роботи до перерви, коли в сесійному залі було проголосовано (понад 300 голосів) нашу пропозицію, щоб комітет негайно розглянув цей законопроект і вніс його на голосування в день роботи парламенту? Комітет вніс свій законопроект, і ми не заперечуємо, прибрали авторство всіх, щоб молодь віком від 18 до 25 не мобілізувати. Але законопроект навіть в редакції комітету ні сьогодні, ні вчора не внесений на розгляд.

Наша фракція наполягає на тому, щоб цей законопроект негайно був включений до порядку денного, одностайно проголосований, щоб захистити від мобілізації молодь віком від 18 до 25 років. Добровільно вона має право йти, але позбавляти державу нації майбутнього ніхто нікому не дозволить. Ми вимагаємо розглянути цей законопроект сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дякую всім за виступи. Переходимо до порядку денного нашого сьогоднішнього засідання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, ми починаємо працювати.

Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Перше питання – проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва на 2024-2029 роки» ([№ 0278](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра економіки України – торгового представника України Качку Тараса Андрійовича.

Будь ласка, Тарасе Андрійовичу, до 2 хвилин.

КАЧКА Т.А., заступник міністра економіки України – торговий представник України. Добрий день! Законопроектом передбачається ратифікувати програму співпраці з корейською інституцією EDCF підтримки експорту, яка передбачає можливість отримання кредитів на суму 2,1 мільярда доларів упродовж наступних п'яти років. Кредити видаються або державі Україна (Міністерство фінансів може цим займатися), або приватним суб'єктам під державні гарантії. З боку Республіки Корея це насамперед інструмент передачі технологій і продажу Україні високотехнологічного обладнання для виробництва продукції з доданою вартістю. Прошу підтримати. Маємо дуже великий інтерес українських компаній до співпраці за цією програмою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Мережко Олександр Олександрович. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 26 червня 2024 року розглянув внесений Кабінетом Міністрів України проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва на 2024-2029 роки» і ухвалив рішення: рекомендувати Верховній Раді України прийняти згаданий проект закону за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок.

Мета проекту закону полягає в необхідності завершення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Рамковою угодою між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва на 2024-2029 роки, яка вчинена

19 квітня 2024 року в місті Вашингтоні. Ратифікація Рамкової угоди сприятиме економічному співробітництву між урядом України та урядом Республіки Корея через надання урядом Республіки Корея пільгових кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва для реалізації проектів.

Тож, шановні колеги, прошу підтримати рішення Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та прийняти проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва на 2024-2029 роки» за основу та в цілому з урахування техніко-юридичних правок.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп для обговорення цього проекту: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Неклюдову Владлену Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прочу передати слово моєму колезі академіку Копиленку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Любимович Копиленко. Будь ласка.

КОПИЛЕНКО О.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні колеги! Голова нашого комітету докладно виклав позицію комітету щодо запропонованого законопроекту. З одного боку, це стандартна практика для Верховної Ради, а з іншого, це дуже важливо, оскільки підтверджує прагнення міжнародних донорів допомагати Україні в такий скрутний для неї час.

Як і завжди, у засіданні комітету брали участь представники уряду, виклали докладно і на високому рівні свою позицію, що ми підтверджуємо. Ця спільна співпраця, думаю, дає нам всі підстави позитивно голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Білозір Ларисі Миколаївні, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги, хоч Україну від Республіки Кореї відділяють тисячі кілометрів, з початку повномасштабного вторгнення, з початку війни, Південна Корея демонструє свою послідовну позицію щодо підтримки суверенітету та незалежності нашої держави. Україна знаходиться в ситуації, схожій на ту, у якій Корея перебувала 80 років тому, тому ця нація розуміє нас як ніхто інший. Дуже важливо, що Південна Корея пообіцяла подвоїти внески до Трестового фонду НАТО, продовжувати надавати безпекову, гуманітарну та іншу допомогу.

Цієї весни у Вашингтоні між урядами Республіки Кореї та України була підписана Рамкова угода, яку ми сьогодні ратифікуємо, що дає нам 2 мільярди кредитної допомоги, і вже в цьому році ми можемо отримати 300 мільйонів доларів. Попереду в нас важкі процеси, ми повинні, скажімо так, втілювати проекти різної складності, маємо бути спроможними залучити підтримку і втілити ці проекти. Але для здійснення цього Прем'єр-міністр повинен подати кандидатуру на посаду міністра розвитку громад, території та інфраструктури, якого маємо призначити, та перезапустити Державний фонд регіонального розвитку. Сподіваюся, Корея допоможе нам у розв'язанні тих проблем, які в нас є, а саме щодо комплексного територіального планування, містобудування, розвитку транспортної і соціальної інфраструктури, залізниці, автомобільних доріг. Надіюся, ратифікація цієї угоди переросте у великі спільні інвестиційні проекти, а Південна Корея нарешті перегляне можливість заборони на поставки летальної зброї в Україну у відповідь на військову між КНДР і росією.

Дякую представникам Республіки Кореї за солідарність з Україною і готовність стати партнерами на шляху...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Кириленку Івану Григоровичу, який передає слово Немирі Григорію Михайловичу. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, фракція «Батьківщина» підтримуватиме цю важливу рамкову кредитну угоду. Але хочу виправити помилку, якої зараз припустилася моя колега. Ідеться не про 2 мільярди і 100 мільйонів гривень, про 2 мільярди і 100 мільйонів доларів. Це велика різниця, і це лише початок. Якщо Україна буде успішно використовувати цей інструмент, корейська сторона готова надати і збільшити кредитний резерв для України. Наголошую, якщо б ми ратифікували її трохи раніше, вже цього місяця 100 мільйонів доларів від Кореї мали б зайти в Україну на медичні цілі. Думаю, на майбутнє нам треба це врахувати.

Ще хочу сказати, що вчора в порядку денному було, а сьогодні немає, питання щодо важливої угоди між Україною і Великою Британією. Ідеться про продовження на п'ять років, підкреслюю, на п'ять років скасування у двосторонній торгівлі всіх ввізних мит і тарифних квот з 2024 по 2029 рік. Це стосується наших аграріїв, бо йдеться у тому числі про скасування ввізних мит і тарифних квот на яйця і продукти з м'яса птиці на наступні два роки. Я не розумію, чому ми не включили це питання до порядку денного сьогодні. Пане Голово, сподіваюся, воно буде в порядку денному на завтра. Закликаю всіх колег підтримати його.

Наразі прошу підтримати кредитну рамкову угоду між Україною і Республікою Кореєю.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович. Я так розумію, ви передаєте слово Геращенко Ірині. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Передаю слово колезі Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього виступу ми голосуємо. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, український бюджет напряму і критично залежить від допомоги наших міжнародних партнерів. Ми маємо подякувати Кореї, яка дійсно в найскладніші часи надає таку допомогу Україні. Ідеться про кредит на суму 2 мільярди доларів, який в час величезного дефіциту українського бюджету є для нас просто рятівним колом. Але для всіх міжнародних партнерів, чи то Кореї, чи то Сполучених Штатів Америки, чи то Європейського Союзу, критично важливою є прозорість використання технічної допомоги, грантових і кредитних коштів. Що відбувається зараз? Вам не соромно за те, що відбувається навколо «Охматдиту», коли вся країна і весь світ об'єдналися навколо цієї страшної трагедії і задонатили на відновлення лікарні? Водночас були створені якісь сумнівні наглядові ради, до яких входять то представники телеканалу «1+1», то колишні адвокати і партнери адвоката Януковича, через що сьогодні стає можливим просто зневажати ці донати, намагаються красти на непрозорих тендерах. Що відбувається навколо Національного меморіального кладовища? Ви всі голосували за, тоді як «Європейська солідарність» говорила, що це є дуже делікатна тема, яка стосується пам'яті загиблих героїв. Що відбувається з іншими історіями? Вибачте, ви вашою зневагою до зібраних в Україні коштів і донатів, до допомоги наших міжнародних партнерів підриваєте цю довіру, і ми можемо втратити таку допомогу.

Тому фракція «Європейська солідарність» наполягає на посиленні контролюючої функції парламенту, у тому числі за транспарентним використанням коштів наших міжнародних партнерів. Інакше ніякої допомоги Україні не буде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колтунович. Завершальний виступ. Будь ласка, 1 хвилина, і голосуємо.
Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. У продовження вчорашнього обговорення питань щодо ратифікацій, розгляд яких ми сьогодні продовжуємо, хотів би звернути увагу на інфантильну фінансову політику уряду. Вона недалекоглядна, ми маємо серйозні запозичення в цьому році, і це знову новий кредит для нас. Повторюся, ми зараз розуміємо, як завершимо цей бюджетний і з якими запозиченнями, але уряду необхідно повністю змінити фінансовий контекст своєї діяльності, тому що збільшити майже вдвічі гарантований державою борг, це треба вміти. До того ж, це почалося ще до запровадження воєнного стану. І, як наслідок, *Standard & Poor's* оголошує нам вибірковий дефолт, *Fitch* також оголошує дефолт. У нас запозичення становлять дві треті видаткової частини бюджету і так далі, і так далі, і так далі. Тому, підтримуючи подібні ініціативи, ми все-таки, наприклад, уже з 2025 року маємо отримати серйозний фінансовий документ, який унеможливлуватиме такі запозичення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між урядом України та урядом Республіки Корея стосовно кредитів від Фонду економічного розвитку та співробітництва на 2024-2029 роки» ([№ 0278](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 336.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» ([№ 0285](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова міністра юстиції України Малюську Дениса Леонтійовича.

Будь ласка, Денисе Леонтійовичу.

МАЛЮСЬКА Д.Л., міністр юстиції України. Дякую, пане Голово. Шановні колеги! Щодо Римського статуту. Перше. Українські військові повинні бути захищені. Це є нашою головною метою. Я розумію, чомусь репутаційно, комунікаційно Римський статут пов'язують з послабленням юридичного захисту наших військових. Це не так, це абсолютно не відповідає дійсності. В чому проблема? У 2014 та 2015 роках Верховна Рада України прийняла дві постанови про визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду. На жаль, ці постанови були підготовлені без належного фахового супроводу юристів-міжнародників, і це спричинило те, що обмеження, вказані у цих постановах, що вони поширюються лише на злочини, вчинені очільниками російської федерації, очільниками так званих «ЛНР», «ДНР», і не застосовуються стосовно українських військових, не мають жодної юридичної сили. Це призвело до того, що зараз МКС в порушення позиції Верховної Ради має безлімітну, повну юрисдикцію над українськими військовими. Українські військові не є захищеними з точки зору юрисдикції МКС.

Друге, важливе. Ми не маємо жодного впливу на роботу Міжнародного кримінального суду, не беремо участі в прийнятті рішень щодо діяльності МКС та в доборі суддів чи прокурора МКС. Ратифікація Римського статуту це змінить. З одного боку, ми отримаємо права члена Міжнародного кримінального суду, а з іншого боку, законно, в рамках міжнародного права, отримаємо можливість встановити імунітет на сім років від юрисдикції МКС щодо воєнних злочинів стосовно українських військових. Це ключове, українські військові будуть захищенішими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Денисе Леонтійовичу. Регламент – до 2 хвилин.

Запрошую до слова голову Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Мережка Олександра Олександровича.

Будь ласка, Олександр Олександровичу.

МЕРЕЖКО О.О. Шановні колеги, цей день, напевно, увійде в історію України і міжнародного права. Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 20 серпня 2024 року розглянув внесений Президентом України проект Закону України «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти

згаданий проект закону за основу та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок та із запропонованими комітетом змінами, а саме статтю 4 законопроекту викласти в новій редакції (цитую): «4. Кабінету Міністрів України забезпечити під час депонування ратифікаційної грамоти повідомлення депозитарія Римського статуту про зміст статті 2 цього Закону».

Один із моїх вчителів, професор Олександр Вікторович Задорожній, казав: міжнародне право пережило Гітлера, переживе і Путіна. Я додав би до цих слів, що міжнародне право також притягне до відповідальності воєнного злочинця Путіна і його поплічників, винних у розв'язуванні агресії проти України та інших тяжких злочинах – воєнних злочинах, злочинах проти людяності, геноциді проти українського народу.

Головним міжнародно-правовим інструментом на шляху до притягнення до відповідальності російських воєнних злочинців є Міжнародний кримінальний суд. Ратифікуючи Римський статут цього унікального міжнародного судового органу, Україна стає повноправною учасницею з усіма правами і обов'язками, водночас демонструє всьому світу свою відданість справедливості, міжнародному праву та міжнародному правосуддю. Не слід забувати, що Україна зараз веде героїчну боротьбу не тільки за свою територіальну цілісність і суверенітет, а й за міжнародне право, яке захищає, гарантує територіальну цілісність і суверенітет кожної держави. Боротьба України є також боротьбою за справжнє міжнародне правосуддя. Саме в цьому полягає значення ратифікації Римського статуту. Закликаю всіх...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Олександровичу, – регламент 2 хвилини. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту.

Костенко Роман Васильович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Колеги, попрошу хвилину вашої уваги. Ми повинні зрозуміти, що дійсно маємо дотримуватися законодавства, маємо підганяти своє законодавство під європейське. Шлях нашої держави до Європейського Союзу визначений Конституцією України, і ми маємо все робити для того, щоб стати його членом. Але під час агресивної війни ми ще повинні робити все для захисту наших військових, щоб не створювалося навіть будь-яких простих механізмів, коли наші військові будуть думати про те, що ми зможемо їх кудись віддати, щоб вони відповідали або доводили те, що вони не є військовими злочинцями. Покажіть мені хоч один приклад, коли країни під час агресивної війни брали на себе зобов'язання, в тому числі й щодо Римського статуту. Такого немає.

Ми ведемо війну проти російської федерації, і зараз, підписавши це, створимо умови, проти яких виступають наші військові. Вони не розуміють, для чого ми це робимо. Немає комунікації. Вони розуміють це так, що після війни, ми не кажемо про те, що їх будуть робити військовими злочинцями, але можуть створитися умови, коли кожен наш військовий доведитиме те, що він не є військовим злочинцем.

Тому зараз ми маємо відкласти це питання. Я не знаю, давайте створимо комісію, яка усуне всі ризики для наших військових, і потім повернемося до цього питання, коли не буде ризиків, і зможемо підтримати насамперед наших військових.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зінкевич Яна Вадимівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Цей законопроект помічений як євроінтеграційний. Але вступ України до Євросоюзу передбачає величезний перелік вимог, що ми маємо виконати як країна-кандидат, які стосуються демократії, свободи слова, прав опозиції, рівня життя і соціального захисту, боротьби з корупцією. Але влада вирішила почати з кінця – з Римського статуту. Усі інші проблеми вона, напевно, розв'язала і вирішила прикритися українськими військовими. Але це те, що ми можемо і навіть зобов'язані почекати до перемоги над росією і до фінальної стадії наших переговорів з Євросоюзом. Між іншим, як і зробив уряд своєю постановою, вони виявилися розумнішими за вас. Поспішні, непродумані кроки з ратифікацією цього документа наражають на додаткову небезпеку тих, хто і так щодня ризикує життям за Україну.

І ключове, колеги, – це видача наших воїнів з України всупереч статті 25 Конституції. Очевидно, ратифікація цього документа створить можливості для зловживань з боку росії, її явних та прихованих союзників, які сфабрикують безліч фейкових справ проти українських воїнів. У російського режиму великі гроші, довгі руки і розгалужена агентура. Досвід нацгвардійця Марківа показує, що росіяни володіють технологіями фабрикації справ, впливу на громадську думку, а відтак і опосередкованим впливом на рішення судів.

Виходячи з інтересів українських військовослужбовців, саме захищаючи наших захисників від непродуманих дій політиків, ми свідомо сьогодні утримаємося від ратифікації цього документа, він почекає. Нехай нас надихає досвід Сполучених Штатів Америки та Ізраїлю, які теж не ратифікували цей документ. Не знищуйте мотивацію українських воїнів у критичний момент. Ми просимо відкласти розгляд цього законопроекту і провести широке обговорення його з військовими, починаючи, як мінімум, з рівня старших офіцерів. Не знищуйте мотивацію воїнів!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна, депутатська група «Довіра».
Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановний українське народо! Ратифікація Римського статуту Міжнародного кримінального суду є політичним та історичним кроком, який ми вже давно мали зробити. Україна підписала статут ще взимку 2000 року, але так і не ратифікували його, хоча після Угоди про асоціацію з ЄС у 2014 році ми взяли на себе це зобов'язання.

Чому затягувалася ратифікація статуту? Тривалий час існувала думка і, бачимо, далі існує, що ратифікація Римського статуту може відкрити шлях до притягнення до відповідальності наших воїнів, а росія може заспамити країни-члени фейковими скаргами. Але реалії застосування МКС змінюються і наш ворог, який не тільки не ратифікував, а вийшов з-під дії, притягується до відповідальності. МКС видав шість ордерів на притягнення до відповідальності топових посадовців російського терористичного угруповання – від путіна і герасимова до шойгу і львової-белової. Як бачимо, в Гаагу спрямовуються тільки топові справи, а вимагати Гааги для путіна і ко та одночасно відмовлятися від ратифікації Римського статуту, на основі якого існує МКС в Гаазі, є неприйнятним.

Тим не менше, цим законопроектом передбачається сім років відстрочки, які дають можливість, з одного боку, підготуватися до роботи МКС, щоб зняти навіть оці страхи, а з іншого боку, почати працювати з МКС уже сьогодні. Хоча всі попередні роки МКС не переслідував українських військових, не робив цього, бо українська сторона на відміну від російської сторони в цілому дотримується міжнародного гуманітарного права під час ведення бойових дій.

Тому, колеги, прошу підтримати цей законопроект, що дасть нам можливість брати участь у підготовці документів стосовно діяльності МКС, в обранні суддів, номінації відстоювання своїх прав. Попереду ще багато роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Козирю Сергію В'ячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець).
Прошу передати слово Марині Бардіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марина Бардіна. Будь ласка.

Шановні колеги, займіть місця, тому що після цього виступу будемо голосувати.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Насправді ми сьогодні без перебільшення на порозі прийняття великого рішення для України. З 2000 року, тобто протягом вже низки років, ми не можемо ратифікувати Римський статут через абсолютно різні політичні маніпуляції. Юрисдикція МКС поширюється на наші території з 2013 року, тобто перед судом ми маємо відповідальність, маємо зобов'язання з 2013 року, натомість не маємо жодних прав, свого судді, доступу до цільового фонду з підтримки постраждалих осіб, можливості бути повноцінним членом в асоціації країн-учасників, не можемо пропонувати свої зміни до тексту Римського статуту. Ратифікувавши цей документ, ми знайдемо такі можливості, будемо сильнішими в адвокації наших інтересів у Гаазі, покажемо сигнал підтримки Міжнародному кримінальному суду, який видав низку ордерів на арешти топ політичних і військових керівників російської федерації, в притягненні яких до відповідальності за скоєні злочини на території нашої держави ми всі зацікавлені, ми нарешті захистимо наших військових, тому що з 2013 року вони не мають цього захисту. Наші військові і так дотримуються норм міжнародного гуманітарного права, а, отже, на полі бою дотримуються міжнародно визнаних норм ведення війни.

Я вас всіх закликаю проголосувати, адже МКС має компліментарний характер використання свого статуту. Тобто у випадку, коли наші правоохоронні органи недорозслідують якісь злочини, включатиметься Міжнародний кримінальний суд.

Дякую Президенту за це рішення і прошу всіх підтримати за *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Тимошенко. Будь ласка, 1 хвилина, і після цього голосуємо.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шкода, що лише 1 хвилина, але скажу головне. Якщо ратифікація під час війни Римського статуту – це така добра історія, тоді скажіть, будь ласка, чому такі країни, як Сполучені Штати Америки, Індія, Китай, Туреччина, Азербайджан і багато інших країн не ратифікують цей прекрасний документ, а Україна має це зробити під час війни? Зрозумійте, під ударом будуть всі наші військові і все політичне керівництво держави. Це однозначно.

Але хочу звернути вашу увагу, чому саме зараз. Почитайте уважно статтю 124. Там написано, що протягом семи років після набрання цим статутом чинності громадяни звільняються від відповідальності, але водночас звільняються від відповідальності й ті, хто вчинив злочин на території країни, яка ратифікувала це, в тому числі це наш ворог. Тому замисліться, чому зараз так протискається це.

І останнє. Сьогодні треба підтримати нашу армію, а не дати поганий сигнал.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення.

Ще Німченко хоче? Тоді від вашої групи 1 хвилина, і після цього голосуємо.

НІМЧЕНКО В.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги та автори законопроекту, які, думаю, почують мене! Я хотів би звернути увагу, що у 2001 році Конституційний Суд України стосовно ратифікації цього положення, про яке йдеться сьогодні, висловив свою думку, надав висновок про те, що норми цього статуту не вписуються в рамки нашої Конституції, є неконституційними, а, отже, воно не може бути застосованим. Ви подивіться, нічого там не помінялося, але пропонується, що за цим Римським статутом міжнародні органи на підставі своїх процедур, у тому числі кримінальних, будуть допитувати, арештовувати, вивозити громадян. А Конституцією України забороняється передача громадян під юрисдикцію інших країн.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займіть місце. Ми переходимо до голосування за дуже важливий документ.

Шановні колеги, як сьогодні було правильно сказано, Україна підписала Римський статут 20 січня 2000 року, тобто 24 роки тому. З тих пір це питання обросло купою міфів. Але я не знаю тієї політичної сили, яка за 24 роки не прописала б у своїх програмних документах ратифікацію цього документа, я не знаю тієї політичної сили, яка не вводила б ратифікацію Римського статуту як можливість в Конституцію України.

Тому, я вважаю, щоб зняти ці міфи, хочу поінформувати всіх вас. Учора була скликана велика нарада, де були присутні всі представники фракцій і груп, всі професійні військові і військові юристи, де ми проговорили понад дві години щодо кожного питання і міфів, які є. На запит від Погоджувальної ради, засідання якої відбулося вчора, щодо підтримки сьогодні зранку я отримав листа від начальника Генерального штабу Збройних Сил України генерал-майора Анатолія Баргилевича, в якому чітко написано: «Повідомляємо, що за результатами опрацювання вказаний законопроект підтримується».

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» ([№ 0285](#)) за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Рухаємося далі. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо маркування лікарських засобів» ([№ 11172](#)). Друге читання.

На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що ніхто не буде наполягати на своїх поправках. Тому займіть місця, ми одразу голосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про лікарські засоби» щодо маркування лікарських засобів» ([№ 11172](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення обмежень для медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації під час здійснення ними професійної діяльності» ([№ 10293](#)).

Колеги, така сама процедура. Ми домовилися, що ніхто не наполягатиме на розгляді поправок.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення обмежень для медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації під час здійснення ними професійної діяльності» ([№ 10293](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний проект Закону «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» ([№ 10147](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення даного законопроекту до порядку денного сесії. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра економіки України – торгового представника України Качку Тараса Андрійовича.

Будь ласка, Тарасе Андрійовичу.

КАЧКА Т.А. Добрий день, шановні колеги! На ваш розгляд вноситься законопроект, який є дуже важливим для інтеграції України до Європейського Союзу. Це та частина трудового законодавства, стосовно якої немає великих суспільних дебатів, а саме щодо забезпечення життя і здоров'я людей на робочому місці. Запропоновані норми дозволяють нам відійти від радянської системи, яку ми успадкували і маємо в Законі «Про охорону праці», який буде скасовано.

Законопроектом передбачається перехід на ризик-орієнтований метод визначення загроз для здоров'я і життя людей на робочому місці. Це означає, що у нас не буде загальних правил по всій країні. На кожному підприємстві в залежності від складності буде визначатися комплекс заходів, який треба вжити для безпечності працівників, що дозволить точково і краще захищати працівників на робочому місці, зменшити тиск з боку інспекції праці, стосовно якої є багато нарікань щодо охорони праці.

Також дуже чітко говориться про особливі вимоги щодо охорони праці, які застосовуватимуться лише в небезпечних видах діяльності, де є особлива загроза. І тут роботодавець може забезпечити здоров'я через страхування. Є сучасні методи декларування, а не контролю з боку інспекції праці щодо дотримання вимог.

Таким чином ми наближаємося до Європейського Союзу, відходимо від радянських практик регулювання і водночас зберігаємо захист працівника на робочому місці, що є дуже важливим як для ринку праці в Україні, так і для розвитку бізнесу.

Дуже прошу підтримати цей проект закону в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Галину Миколаївну.

Будь ласка, Галино Миколаївно, озвучте позицію комітету щодо законопроекту № 10147.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, комітет прийняв рішення підтримати цей законопроект. Водночас на засіданні комітету під час обговорення було дуже багато зауважень, у тому числі й від спільних представницьких органів як роботодавців, так і профспілок. Ми домовилися, що на базі комітету ми доопрацюємо вади урядового законопроекту.

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів пропонує підтримати даний законопроект у першому читанні з доопрацюванням його на базі комітету, щоб дух директиви, про який ми казали на засіданні комітету під час обговорення цього проекту закону був втілений у кінцевій редакції.

Усі громадські організації кажуть, що в нас є прогалина в законодавстві щодо захисту безпеки і здоров'я людей найманої праці. Цю прогалину саме наше скликання має заповнити шляхом прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту.

Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дійсно, цим законопроектом зачіпається велика кількість наших зобов'язань, у тому числі в рамках європейської інтеграції, в переважній більшості він відповідає тим директивам, які регулюють цю сферу в Європейському Союзі, та конвенціям МОП.

Водночас комітет, який я маю честь очолювати, висловив цілу низку зауважень, зокрема термінологічних, щодо необхідності приведення термінології у повну відповідність із європейським законодавством та звернув увагу на те, що відповідно до наших зобов'язань, у тому числі й за Угодою про асоціацію з ЄС, ми не можемо звужувати права працівників, знижувати рівень охорони праці, передбачений нашим законодавством. Тому будемо розраховувати на те, що профільний комітет під час доопрацювання цього законопроекту до другого читання максимально відпрацює зауваження щодо взаємин між працівником і роботодавцем, визначення поняття «роботодавець», принципу «адаптації працівника до умов праці» та багатьох інших речей, які наш комітет дуже ґрунтовно опрацював.

Фракція «Європейська солідарність» у першому читанні підтримуватиме цей законопроект з урахуванням того, що ми доопрацюємо його до ідеальної редакції, відповідної нашим міжнародним зобов'язанням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іванно Орестівно.

Волинець Михайло Якович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Мені дуже прикро, що сьогодні виставили тут, на трибуні, доповідати про цей законопроект заступника міністра економіки, який відповідає за євроінтеграцію.

Тарасе, тебе підставили, тупо підставили. Це перше.

НАЗК на двох сторінках дрібним шрифтом дало аналіз, що цей законопроект корупційний. Антикорупційний комітет, який очолює від правлячої коаліції пані Радіна, вчора також у своєму висновку зазначив, що він корупційний, містить у собі цілу низку корупційних моментів.

Далі. Тут ліквідується закон про охорону праці, близько 150 нормативних актів – все порушується щодо охорони, забезпечення праці.

Наступне. Порушуються конвенції Міжнародної організації праці № 129 про охорону праці, № 87 про свободу асоціації, № 98 про заключення колективних договорів, послабляються права профспілок, 30 відсотків працюючих в Україні також серйозно постраждають, будуть ущемлятися їхні права на забезпечення техніки безпеки та здорових умов праці.

На проект МОП виділяла величезні гроші, три роки працювали над розробкою законопроекту, врешті він був спотворений повністю. Зараз Міжнародна організація праці проводить розслідування, Комітет норм і стандартів Міжнародної організації праці теж проводить розслідування з цього приводу.

А що поганого вам зробили діти? Навіщо вилучається стаття 190 Кодексу законів про працю, знімається заборона застосування праці осіб молодше вісімнадцяти років на важких роботах?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Розглядаючи питання охорони праці, я глибоко переконаний в тому, що насамперед ми повинні ставити на перше місце проблеми зайнятості та подолання безробіття в країні. Тому що, незважаючи на всі ті сумнівні повідомлення, які дуже часто гуляють у засобах масової інформації, Національний банк в інфляційному звіті,

наприклад, за липень та й за попередні місяці показував 18,2 відсотка – офіційний рівень безробіття, зареєстрований в Україні за методологією Міжнародної організації праці. Нагадаю, коли ми прийшли, він був на рівні близько 7 відсотків. Тобто насамперед потрібно зайнятися питаннями зайнятості. Це перший момент.

Другий момент. Зважаючи на євроінтеграційний контекст взагалі пропонувані чи згенеровані урядом законодавчих ініціатив, почніть займатися вже економікою і зовнішньоекономічною діяльністю, бо в нас, я вам вчора наводив цифри, на 9,3 відсотка падіння експорту до країн Європейського Союзу. Це промислові підприємства, працівники, робочі місця, це зайнятість всередині країни та інші похідні моменти. Займаючись економічними питаннями у сфері зовнішньоекономічної діяльності, поглиблення економічної інтеграції, ви зможете врегулювати ситуацію із зайнятістю в країні і вже потім займатися охороною праці, яка є похідним і далеко не першочерговим, яке нам необхідно вирішувати.

І третій момент, про що також хотілося б нагадати уряду. Незважаючи на промисловий так званий безвіз, у нас це стоїть під знаком питання, так само є питання стосовно ембарго, яке діє в окремих країн Європейського Союзу щодо України, перманентна транспортна блокада, яка також інколи виникає на кордоні з Польщею. Ось це має бути у фокусі уряду в питаннях зовнішньоекономічної діяльності з країнами Європейського Союзу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Ще Бурміч піднімав руку. Йому також 1 хвилина, і будемо голосувати.

Будь ласка, Сергію Анатолійовичу.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, безпека працівників є важливим завданням у рамках законодавчої ініціативи. Але ми маємо розуміти, що всі проекти законів мають відповідати часу.

У розділі «Прикінцеві та перехідні положення» вказано, що закон набуває чинності через шість місяців після завершення воєнного стану. Коли це буде і як це буде, думаю, ніхто не зможе на це відповісти. Крім цього, запропоновано створити новий державний орган, який займатиметься безпекою працівників, тобто розширюється апарат чиновників. Ми маємо ухвалювати реальні зміни. Сотні тисяч українців працюють без трудових договорів. Підіть на будівництво, подивіться, скільки там людей оформлено відповідно до Кодексу законів про працю. Наші ініціативи мають бути виваженими та спрямованими на реальне покращення безпеки працівників.

Ряд моментів, зазначених у проекті закону, є порожніми. Наприклад, згідно з нормами проекту він поширюється на цивільно-правові договори. Однак, якщо прочитати текст, там немає жодної згадки про моменти, коли це відбувається.

Вчергове ми маємо підтримати створення нового ЦОВВ. Якщо законопроект буде ухвалений, більш розумно, на мою думку, покласти повноваження та контроль законодавства щодо безпеки працівників на існуючі органи держпраці.

Пропоную підтримати даний законопроект у першому читанні, подаємо поправки і працюємо далі.

Дякую. Сергій Вельможний, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі виступ Третьякової Галини Миколаївни, фракція «Слуга народу», потім – Бурміч, і після цього голосуємо.

Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Фракція «Слуга народу». Шановні народні депутати! Нам всім відомо, що працівники можуть піддаватися впливу небезпечних факторів на своїх робочих місцях. Про це до комітету надходять листи від незліченної кількості органів профспілкового руху. Ми гальмуємо впровадження директиви, яка стосується саме безпеки і здоров'я на робочих місцях.

Тому нам потрібно приймати базовий закон, проект якого підготував уряд для імплементації європейської директиви, і водночас пам'ятати не тільки про те, що ми не повинні допустити звуження прав працівників, а й все це має відповідати духу директиви щодо малих і середніх підприємств. У директиві зазначено, що необхідно уникати накладення адміністративних, фінансових і правових обмежень, які стримуватимуть створення та розвиток малих та середніх підприємств.

Дякую. Прошу підтримати в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України».

Шановні колеги, після цього голосуємо. Будь ласка, займіть свої місця.

Будь ласка, Анатолію Петровичу.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Голово! Шановні колеги! Скажу коротко. Звичайно, дуже цікавий законопроект. Учора на засіданні антикорупційного комітету ми його також розглядали, і він був визнаний таким, що містить в собі корупційні ризики. Весь законопроект пронизаний словами: може, можливо, на розгляд. Конкретики мало. Тому ми визнали його таким, що містить корупційні ризики. Ми пропонували забрати ці ризики.

Депутатська група «Відновлення України» підтримуватиме в першому читанні цей законопроект, але треба внести корективи і поправки, щоб там не було корупції.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» ([№ 10147](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, комітет звернувся з проханням продовжити наполовину строки подачі пропозицій для доопрацювання, про яке сьогодні тут говорили.

Ставлю на голосування пропозицію про продовження наполовину строків подачі пропозицій і поправок до законопроекту № 10147, щойно прийнятого за основу, для підготовки його до другого читання. Прошу голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок для розвитку цифрової інфраструктури» ([№ 9549](#)).

На засіданні Погоджувальної ради був затверджений такий план розгляду цього питання: підтвердження поправок 165, 167 за наполяганням Мотовиловця, потім виступ Юлії Володимирівни від фракції «Батьківщина», я так розумію, виступ Разумкова, і голосуємо.

Прошу Гайдю зайняти місце на трибуні.

Андрій Вікторович Мотовиловець. Будь ласка, поправки 165, 167.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, я наполягаю на підтвердженні поправок 165, 167. Вважаю, комітет неправильно підійшов до розв'язання проблеми з пайовим внеском. Те, що ви пропонуєте,

виконати неможливо, постраждають громади. Асоціація міст категорично проти даної норми. Прошу ці поправки поставити на підтвердження.

Хочу звернутися до зали з проханням не підтримувати цих поправок, щоб ми могли проголосувати законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету.

ГАЙДУ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 128, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Поправки 165 та 167 підтримані комітетом. Проте, зважаючи на жваву дискусію між головами фракцій та груп під час обговорення цих поправок, а також на отримані листи від Асоціації міст України і від деяких громад, пропоную на розсуд залу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зрозуміла позиція. Поправка 165 авторства Гайду врахована редакційно. Народний депутат Мотовиловець наполягає на підтвердженні рішення комітету.

Ставлю на голосування поправку 165 в редакції, яка врахована редакційно, для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 38.

Рішення не прийнято.

Аналогічна ситуація з поправкою 167 авторства народного депутата Гайду. Вона теж врахована редакційно. Водночас народний депутат Мотовиловець наполягає на підтвердженні рішення комітету.

Ставлю на голосування поправку 167 в редакції, яка врахована редакційно, для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 31.

Рішення не прийнято.

Поправка вважається відхиленою.

Шановні колеги, тепер те, про що ми домовилися: виступ Юлії Володимирівни Тимошенко, потім – Разумков. Чи як, Юліє Володимирівно? А, Разумков, до 10 хвилин.

Виступ Дмитра Олександровича замість розгляду його поправок. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я зараз процитую вислів історичної постаті: «Якщо ви прагнете побудувати ту країну, куди будуть повертатися її сини і доньки, якщо ви хочете

побудувати країну, із якої будуть виїжджати лише у сезон відпусток, якщо ви хочете побудувати країну, в якій не буде страху за майбутнє, то зробіть усього два кроки: прирівняйте корупцію до державної зради, а корупціонерів до зрадників до сьомого коліна. Зробіть три професії найбільш шанованими та високооплачуваними. Це військові, вчителі та лікарі. І найголовніше – працюйте, працюйте, працюйте, тому що ніхто, окрім вас, не захистить і не нагодує вас, і ваша країна потрібна тільки вам і нікому більше. І коли це стане не лише просто словами або гарним лозунгом, а стане способом вашого життя, це означає, що вам вдалося досягти свого». Це не слова передвиборчої програми Володимира Зеленського, це слова історичної постаті – Голди Меір. Давайте зараз поговоримо про те, що вона сказала і чого ми, на жаль, не бачимо в нашій державі.

Перше. Корупція. Коли у вас заробляють на дітях і на загиблих військових – це сором і ганьба. Коли під час рашистського обстрілу знищується лікарня «Охматдит», на відновлення якої люди по копійках збирають гроші, а потім їх намагаються вкрати, – це скотство. Коли створюють свою компанію для того, щоб розпилити 1,4 мільярда гривень на кладовищі для наших захисників, – це зрада і робота на ворога, тому що такої демотивації для наших захисників важко пригадати. Коли в державі, яка воює, на десятий рік війни і на третій рік повномасштабного вторгнення в багажник автівки, пов'язаної з Міністерством оборони, знаходять 4,7 мільйона євро, – це вже не корупція, а мародерство. Коли у вас міністр енергетики або його заступник, або пов'язані з ним особи із Офісу Президента отримують хабарі у розмірі в 0,5 мільйона євро в тій галузі, яка сьогодні не працює і знищується не лише ворогом, а й такими чиновниками, і завтра у людей знову не буде світла, тому що мільярди гривень витратили в повітря, нібито захистивши об'єкти критичної інфраструктури, які сьогодні зруйновані, і за це ніхто не поніс відповідальності. Коли по телевізору у вечірніх зверненнях обіцяють покарання зрадників, якими є корупціонери, прирівняння їх відповідальності до відповідальності за державну зраду, а потім не роблять нічого для того, щоб у залі Верховної Ради був проголосований законопроект команди «Розумна політика», який підтримали багато депутатів з різних фракцій, щоб корупціонери, які вчиняють корупційні злочини під час війни, отримували терміни ув'язнення від 15 років до довічного, це мабуть про піар, а не про реалії.

Друге. Три найповажніші професії: військові, лікарі і вчителі. Одні нас захищають, інші дають нам можливість жити і лікують наших дітей, готують і вчать наше майбутнє. Ті, хто сьогодні працює на високих державних посадах, – на жаль, тут немає Прем'єр-міністра, який підписував Бюджетну декларацію на наступні три роки, – не читали ні нашої, ні світової історії, не знають, що саме на ці три професії треба було б опиратися. Військовим в наступні три роки не планують піднімати мінімальну заробітну плату, вона так і залишиться на рівні 20 тисяч 140 гривень. Для вчителів – де міністр освіти? – не планують піднімати зарплати. Ну, про медиків так само не будемо говорити. А що ж планують? А планують збільшити штат Офісу Президента на 20 відсотків. На 20 відсотків за три роки! Збільшити не зарплати військовим, вчителям і медикам на 20 відсотків,

а чисельність клерків в ОП. Збільшити на 1500 тренінговий центр з підготовки прокурорів. Не для інструкторів БПЛА, не для ЗСУ, не для ГУР, не для тих, хто дійсно боронить нашу державу, а для прокурорів. На чверть підняти видатки на БЕБ – до понад 1 мільярда гривень 700 з копійками мільйонів. Скажіть мені, будь ласка, ми без БЕБ якось проживемо? А чи проживемо без Збройних Сил України, вчителів, медиків? Думаю, відповідь для вас і для тих, хто нас сьогодні дивиться, очевидна. Але, на жаль, вона не очевидна ні для Офісу, ні для Прем'єра, ні для його оточення.

Наступне. Ви тут розповідаєте, що у вас грошей немає і треба піднімати податки для українців, простих українців, для українського бізнесу. Я зараз розкажу, чому у вас грошей немає. Ви на наступні три роки зменшуєте видатки на сектор безпеки і оборони – з 2 трильйонів до 1,5 трильйона. А знаєте до якої цифри ви піднімаєте видатки на будівництво доріг, на нове «Велике будівництво» або, як називають його в народі, «велике крадівництво»? До чверті трильйона – 225 мільярдів гривень, тобто з 43 до 225. Скажіть, будь ласка, ви перемогли у війні, ви забезпечили наших захисників, ви забезпечили тих, хто повернувся з фронту з каліцтвами, ви забезпечили родини загиблих? Ви знову будете дороги, щоб на них знову освоїти бюджети. Це робить сьогоднішня влада. Бюджетна декларація не з повітря взята, її надрукували в Офісі Президента, а заніс сюди її уряд.

Наступне питання щодо фортифікацій. В Дніпропетровській, Запорізькій, Харківській областях не передбачено на 2024 рік видатків на фортифікації. Це знову ваша Бюджетна декларація, яку вніс уряд, який ви, шановні колеги, підтримуєте.

І наостанок про те, щоб люди поверталися в державу. Ми добре про це сьогодні говоримо, розповідаючи про конче важливий законопроект, вже четвертий, який вносить Президент, про подвійне громадянство. Четвертий! З першого разу написати не можуть, а з четвертого, думають, що він буде кращий, і розповідають, що ми будемо давати сигнал людям, щоб вони повернулися. Для того, щоб люди повернулися, краще закрити рота і не давати сигналів, бо після ваших сигналів люди ніколи не повернуться в державу. Ви їм блокуєте консульські послуги, кажете прямим текстом: здавайте паспорти і «валіте нафіг», робите все для того, щоб вони працювали на держави, до яких виїхали: 11 відсотків суб'єктів господарської діяльності в Польщі – це українці, в Чехії до державного бюджету за перші три місяці цього року українці, яким ви кажете не повертатися сюди, внесли на 5,4 мільярда гривень більше ніж бюджет Чехії витратив на них. Замість того, щоб зробити програми, які давали б можливість повернутися українцям назад, замість того, щоб заохочувати їх, створюючи економічні стимули, не розколювати знову суспільство на армію і тил, на тих, хто живе на сході і на заході, на тих, хто залишився в Україні і виїхав із неї, до речі, тоді, коли влада продала «білі» квитки, установила систему «Шлях» і таке інше. Влада! Це не зробили вони самі, вони не підробили документи. Це зробили ті, хто за оцінками самої влади заробляє від 700 мільйонів до 2 мільярдів доларів на рік.

То, може, не податки піднімати, а закрити рота і зашити собі кармани, і почати працювати на державу, щоб в ній хотілося жити, а не те, що відбувається сьогодні, і люди з неї просто тікають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто далі? Юліє Володимирівно, все-таки будете виступати, така? Будь ласка, 5 хвилин.

Шановні колеги, через 5 хвилин перейдемо до голосування. Прошу запрошувати народних депутатів до залу.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, законопроект № 9549 – це знову про землю. Перед тим, як перейти до його аналізу, переконана, багато хто із вас його просто не читав, я хочу вперше з цієї трибуни сказати дуже важливу річ. Ми всі переживаємо одну трагічну, жахливу війну, в якій українська нація намагається вижити, утримати свої території, зберегти свій народ. Але в країні, на жаль, не одна війна, а дві, одна із них – в тилу, де в Україні під прикриттям війни, за лаштунками війни, забирають все, що тільки є, – ресурси, землі, ліси, водойми, наші стратегічні державні монополії, наші надра. І все це робиться, знаєте, красиво, в білих рукавичках, – шляхом прийняття законів, які оголошуються як «благо» для країни, а насправді за лаштунками війни забирають все, включаючи суверенітет нашої держави. Ви в цьому залі передаєте невідомим міжнародним радам, міжнародним курултаям суверенні повноваження країни, передбачені Конституцією, в тому числі формування судів, інших органів влади.

Я хочу запитати: в цьому залі хоч хтось усвідомлює, що, коли ви тиснете зелену кнопку, на покоління вперед позбавляєте українську націю того, до чого ви згідно з Конституцією не маєте ніякого відношення. Ви це робите граючись, незважаючи на наслідки, тому що вам хтось з Офісу Президента дав вказівку, як голосувати. Я хочу вам нагадати, що ви народні депутати і представляєте тут не Офіс Президента, а кожного громадянина України. І коли ви голосуєте за «дерьмо», мусите знати, що ви це робите усвідомлено. Щойно ви здали наших військових, причому на багато років вперед, ви здали все, що є в нас. Я хочу запитати: а хто це все повертатиме? Точно не ви, бо ви підете займатися тим, чим займалися до цього скликання парламенту, а українська нація отримає наслідки. До речі, цей законопроект є одним із великої низки того, що взагалі робиться проти України. Тут під прикриттям так званих земельних ділянок для розвитку цифрової інфраструктури ви реально закладаєте «беспредел», коли у власника землі без будь-яких взагалі рішень можна забрати землю, забрати ліси, водойми, історичні землі, в тому числі руйнувати історичні будівлі, знищувати лісосмуги – робити все, що заманеться тим, хто споживає Україну, а не дбає про Україну і не будує Україну. Це повне безправ'я. Як вінець тому, що тут написано, є така маленька норма про те, що, якщо забрали землю незаконно, то норми такого закону забороняють звертатися до суду і відстоювати справедливість. І це не перший такий закон, в якому є норма про заборону звертатися до суду. Знаєте чому? Тому що вони знають, згідно з Конституцією всі ці справи будуть виграні.

Хочу запитати: хто дав вам право так споживати Україну, так її принижувати і розбазарювати? Хто ви такі, щоб ви вирішували долю народу України на сотні років, приймаючи такі антиконституційні закони?

Безумовно, ми будемо голосувати проти. Я не сумніваюся, що за подібні закони в цьому залі бездумно голосуватиме та більшість, яка друкує їх шляхом натискання кнопок, навіть не замислюючись над тим, до чого це призведе.

Тому закликаю тих депутатів, в яких хоча б трохи є совісті, не голосувати за такі закони проти національних інтересів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, переходимо до голосування. Шановні колеги, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури відведення земельних ділянок для розвитку цифрової інфраструктури» ([№ 9549](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги» ([№ 11155-1](#)). Друге читання.

Шановні колеги, ми домовилися розглянути це питання таким чином: до 5 хвилин – виступ Михайла Цимбалюка і шість поправок Софії Федина. Усе вірно? Тоді почнемо з Софії.

Михайле Михайловичу, потім вас вислухаємо.

Будь ласка, пані Софіє. Єдине, будь ласка, називайте одразу номер поправки, щоб я встигав її знаходити.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу дати мені замість шести поправок 3 хвилини на виступ, а потім поставити дві поправки на врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Назвіть номери цих поправок.

ФЕДИНА С.Р. Поправки на врахування – 12 і 51.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, пані Софіє, 3 хвилини.

ФЕДИНА С.Р. На жаль, у ситуації з отримувачами гуманітарної допомоги маємо постійно купу різних проблем. Чомусь так виходить, що ми намагаємося вирішувати їх точково, немає комплексного напрацювання для вирішення цих питань, щоб не створювати додаткових проблем ані волонтерам, ані благодійним організаціям, які займаються, зокрема допомогою військовослужбовцям.

Стосовно поправки 12. Я пропоную частину другу статті 6 доповнити абзацом сьомим такого змісту: «транспортних засобів громадських і благодійних організацій для здійснення статутної діяльності, пов'язаною з наданням гуманітарної допомоги, гуманітарною і медичною евакуацією, забезпеченням життєдіяльності підприємств, установ і організацій, які відносяться до критичної інфраструктури, і здійснення інших заходів, безпосередньо пов'язаних із захистом і підвищенням обороноздатності».

Чому я наголошую саме на цьому? Тому що було дуже багато звернень волонтерських організацій, благодійних фондів та організацій. Наразі дозволяється нормально завезти той чи інший автомобіль для передачі їх військовослужбовцям на передову. І окремі благодійні організації чи волонтерські спільноти також потребують саме такого транспорту, щоб мати можливість здійснювати допомогу, зокрема, в зоні бойових дій, на прифронтових територіях, забезпечувати вивезення чи надання допомоги людям, тваринам. На жаль, вони не мають можливості в нормальному порядку завезти транспорт для свого використання уже за підтвердженими конкретно пунктами.

Дуже прошу врахувати поправку 12, і тоді ми знімаємо проблематику для волонтерських спільнот і благодійних організацій, які за останні десять років дуже багато надали допомоги, багато зробили для обороноздатності держави, безпосередньо для допомоги громадянам України. Не розумію, чому вона відхилена. Неодноразово це проговорювалося і зазначалося. Я перепрошую, але далеко не всі волонтерські і благодійні організації є розпилувачами коштів, такими як благодійний фонд «Охматдит – здорове дитинство», який хотів вкрати на дітях 150 мільйонів гривень.

Так само дуже прошу врахувати поправку 51, в якій ідеться про те, щоб дати можливість протягом 90 днів оформити транспорт чи гуманітарну допомогу з моменту перетину кордону. Це уможливить відремонтувати ту чи іншу техніку перед тим, як її передавати військовослужбовцям чи людям, які безпосередньо її потребують. На жаль, це все потребує часу, це не вирішується одномоментно. Дуже прикро, коли правоохоронні органи починають тягати волонтерські спільноти за те, що вони на кілька днів не встигли щось оформити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Михайле Михайловичу, відповідь комітету.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Шановна пані Софіє, я повністю солідарний з вашою позицією. Поправка є конкретною, але вона не співпадає з суттю законопроекту. Тому я пропоную, і комітет готовий підтримати це, негайно розробити окремий законопроект, де будуть включені ваші пропозиції, до речі, у колеги Совсун з «Голосу» також є пропозиції, бо цей, який ми підготували, є надзвичайно вузький, стосується тільки об'єктів критичної інфраструктури. Ми розробили його для того, щоб не втратити темп підготовки до осінньо-зимового періоду. Про це я говоритиму далі. Ще раз підкреслюю, ваші пропозиції важливі, давайте ми їх оформимо окремим законопроектом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Софіє, ви почули відповідь. Наполягаєте на врахуванні поправок чи, можливо, не будемо голосувати? По-моєму, відповідь вичерпна, давайте рухатися далі. Не наполягаєте? Наполягаєте?

Артур Володимирович – з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановний представнику комітету! Шановні колеги! Шановні колеги народні депутати, комітет щойно фактично підтримав пропозицію Софії Романівни Федіни. У мене пропозиція. Я розумію, що законопроект вузький, я розумію, на що він спрямований, але ця поправка є об'єднуючою. Якщо її зараз приймемо, ми ще на два-три тижні раніше...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артуре Володимировичу, це не з процедури. Будь ласка, з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В. Я пропоную зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поставлю їх на голосування, немає питань. Але було дуже адекватне пояснення, тому я й запропонував не ставити їх на голосування. Усе, так ми зекономимо час.

Ставлю на голосування поправку 12 авторства Софії Романівни Федіни. Вона відхилена комітетом. Пояснення ви почули. Софія Романівна наполягає на врахуванні поправки. Прошу голосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 51 авторства Софії Романівни Федіни. Вона комітетом відхилена. Пояснення ви почули. Софія Романівна наполягає на врахуванні поправки. Прошу голосувати.

«За» – 103.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, до слова запрошується Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка, 5 хвилин, і після цього ми будемо голосувати за цей законопроект. Прошу запросити народних депутатів до залу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я одразу озвучу рішення комітету. Верховна Рада 20 червня 2024 року прийняла в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги» (№ 11155-1). Відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту для підготовки його до другого читання було внесено 65 пропозицій та поправок, що надійшли від 24 народних депутатів України з різних фракцій і груп.

З метою доопрацювання законопроекту до другого читання мною було проведено два засідання робочої групи, на яких розглянуто всі пропозиції і поправки до законопроекту, внесені народними депутатами. За результатами засідань робочої групи напрацьовані додаткові поправки 5, 46, 64, які були внесені народними депутатами Третьяковою, іншими членами комітету, включені до порівняльної таблиці до проекту та підтримані на засіданні комітету, яке відбулося 13 серпня 2024 року.

Отже, із внесених 65 пропозицій та поправок до законопроекту, поданих народними депутатами, враховано – 3, відхилено – 62.

Було змінено назву законопроекту, а саме: «Про внесення зміни до статті 15 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо розширення переліку набувачів гуманітарної допомоги на період дії воєнного стану».

Шановні колеги, визначено, що в період воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців після його припинення чи скасування для забезпечення стабільного надання споживачам комунальних послуг отримувачами та/або набувачами гуманітарної допомоги можуть бути суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, які надають комунальні послуги та є операторами об'єктів критичної інфраструктури. При цьому отримувач гуманітарної допомоги для забезпечення надання споживачам комунальних послуг передає її безпосередньо набувачам за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері благоустрою населених пунктів, житлово-комунального господарства, управління побутовими відходами. Суб'єкти господарювання, які забезпечують діяльність критичної інфраструктури, зокрема, відновлення функціонування та/або забезпечення стабільного надання споживачам комунальних послуг, не несуть кримінальної або адміністративної відповідності згідно з законом.

Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Шановні колеги, у доповнення я хотів би подякувати всім тим, хто брав участь у внесенні поправок та в засіданнях робочої групи. Була дуже серйозна

дискусія. Дякую колегам, у тому числі пану Кучеренку, який вносив свої пропозиції, всім представникам різних фракцій і груп. Була дискусія з міськими головами, органами місцевого самоврядування, з Мінфіном, Мінінфраструктури. Сьогодні наші партнери напряму передають критичним інфраструктурам запасні частини, деталі, взагалі цілі вузли та агрегати, напряму скеровують в об'єднані громади для підготовки до осінньо-зимового періоду. Ми максимально спростили це, тобто центральний орган виконавчої влади тільки погоджує протягом доби, а вже обладнання напряму прямує до територіальної громади. За знайдений консенсус дякую.

І ще одна важлива річ. Згідно з технікою написання законопроектів ми не маємо права вносити зміни до кримінальних кодексів. Користуючись нагодою, хочу звернутися до керівництва Комітету з питань правоохоронної діяльності з проханням внести зміни до Кримінального кодексу щодо скасування відповідальності за використання гуманітарної допомоги. Бо відповідно до норм чинного кодексу, якщо гуманітарна допомога використовується органами чи підрозділами, які мають право і можуть бути прибутковими, це є карний злочин. Тому важливо, щоб ми внесли зміни, бо в законопроекті визначено, що звільняються від кримінальної та адміністративної відповідальності. Внесення змін до кодексів – це прерогатива Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Прошу підтримати важливий законопроект, який дасть можливість органам місцевої влади вчасно готуватися до зими.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 15 Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо переліку набувачів гуманітарної допомоги» ([№ 11155-1](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж» ([№ 11083](#)). Друге читання.

Ми домовилися, що буде виступ Кучеренка, і голосуємо. Правильно, колеги?

Олексію Юрійовичу, по-моєму, у вас виступ до 3 хвилин чи скільки? Чотири хвилини. Будь ласка, 4 хвилини, і голосуємо.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, це дуже цікавий законопроект, незважаючи на те, що він виглядає як технічний. Тобто він має назву: про вдосконалення термінології у сфері впровадження «розумних мереж». Свій виступ хочу присвятити поясненню, що відбувається з цими самими мережами, бо ви всі розумієте, наскільки важливим для України, українців, споживачів є стан наших електричних мереж, можливість доєднатися до них як споживача, як продавця. Ми розуміємо, що скоро у всіх будуть чудові сонячні станції просто на кожному розі. Всі лікарні, школи будуть з сонячними станціями, і треба буде продавати надлишки цієї електроенергії. Усі ці речі безумовно неможливі без «розумних мереж». Ви ж розумієте, що можна що завгодно набудувати, які завгодно станції, панелі, вітряки і таке інше, але якщо не буде системи інтеграції всього цього господарства, це не працюватиме, ефективність буде нульовою. Ми всі споживачі інтернету, персональних комп'ютерів і розуміємо, що таке персональний комп'ютер без інтернету, без мережі – це ніщо, це іграшка. До чого я веду?

Уряд лише зараз подав нам цей законопроект, коли вже літо 2024 року, вдосконалює термінологію. Шановні колеги з уряду, шановні колеги з більшості, а ви не відстаєте від життя? Нам уже пообіцяли, насамперед наш Президент пообіцяв, що до кінця року буде 1 ГВт нових розподілених потужностей, наступного року – 4 ГВт потужностей, усі будують якісь гігавати і таке інше. А як можна обіцяти про введення в експлуатацію, якщо немає мереж для цього і ви тільки зараз уточнюєте, впроваджуєте нову термінологію? Вибачте, це все виглядає, як якась маніпуляція, як мінімум, ваші гасла відстають від реальій, які відбуваються сьогодні в енергосистемі.

І останнє. Мережі – це не просто надбання, це і утримання, і тариф, і кошти. Ви, мабуть, розумієте, адже ми всі споживачі, що у нас із 4 гривень 32 копійок майже 2 гривні йде саме на утримання цих мереж. Підкреслюю, 2 гривні – це обленерго і десь 60 копійок – «Укренерго», тобто 2,6 гривні на утримання мереж. І я закликаю вас, колеги, усіх українців, ми як ті, хто оплачує цей «базар», маємо право знати про стан цих мереж, маємо право повністю контролювати цільове використання тих грошей, які платимо і які мають йти саме на укріплення, на «розумлення» цих мереж. Як фахівець можу констатувати, що стан контролю ніякий, НКРЕКП, на жаль, в цьому плані абсолютно не впорається і не збирається контролювати наші гроші. Саме тому у нас нескінченні претензії до тих самих мереж. Я нещодавно запитував керівника НКРЕКП про те, як вони контролюють стан мереж, і він сказав, що вони моніторять. Ну, вибачте, моніторте і далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж» ([№ 11083](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо розширення кола військовозобов'язаних чії близькі родичі, зокрема рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра, загинули або зникли без вісти під час участі у бойових діях, для надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації» ([№ 11391](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11391 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я запрошую до слова автора законодавчої ініціативи народного депутата України Гончаренка Олексія Олексійовича. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги! Я дуже дякую всім вам, співавторам, всім фракціям за підтримку, в тому числі і на засіданні Погоджувальної ради, а також керівництву Верховної Ради за те, що сьогодні розглядаємо цей законопроект, бо він дуже важливий. Це законопроект про справедливість.

На жаль, під час прийняття мобілізаційного закону ви, колеги, наприймали багато дурні, в тому числі прибрати право на відстрочку неповнорідних братів, брати чи сестри яких загинули чи зникли безвісти під час відсічі російської агресії, і тепер маємо божевільну ситуацію. Уявіть собі, не дай Боже, але це реальне життя, мама, в якої два сини і один із них пішов добровольцем і загинув, а іншого сина можуть мобілізувати, тому що він народжений в іншому шлюбі. Для мами чи для брата є різниця? Немає. Родина вже віддала державі найцінніше – свою дитину, і вони мають право на цю відстрочку. Ми маємо обов'язково прийняти це рішення зараз.

Звертаю вашу увагу, що законопроект одноголосно підтриманий Комітетом з питань національної безпеки, оборони та розвідки, за що я дякую. Законопроект підтриманий і Міністерством оборони. Тобто тут ні в кого немає ніяких сумнівів і питань. Дуже важливо нам його прийняти якомога швидше, тому що зараз, на жаль, цих хлопців мобілізують. Повторюся, є родини, які вже віддали країні все, що могли, давайте їх поважати. Давайте поважати цих героїв і їхні родини не на словах «Слава Україні! Героям слава!», а реально. Прошу всіх зараз одностайно проголосувати зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Завітневичу Олександрю Михайловичу. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо розширення кола військовозобов'язаних чії близькі родичі, зокрема рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра, загинули або зникли безвісти під час участі у бойових діях, для надання відстрочки від призову на військову служби під час мобілізації» (№ 11391), поданий народним депутатом України Олексієм Гончаренком та іншими народними депутатами України, і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України включити законопроект № 11391 до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому, в разі прийняття проекту в цілому доручити комітету під час підготовки тексту прийнятого закону для підпису Головою Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Шановні колеги, прошу підтримати за основу та в цілому. Доповнено лише слово «неповнорідний». Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Лопушанському Андрію Ярославовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець)*. Прошу передати слово Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Насамперед я хотіла б подякувати комітету за одностайну підтримку даного законопроекту. Маю надію, всі депутати в цьому сесійному залі так само його підтримають, тому що ситуація є критичною. Ми хочемо, щоб наші захисники захищали Українську державу, щоб військовослужбовці стовідсотково віддавали себе захисту України, а їхня рідня була спокійна. Але водночас дуже часто відсутнє елементарне людське відношення і розуміння того, що відбувається в сім'ях. Коли є загиблі, зниклі безвісти в тій чи іншій родині, не можна її позбавляти абсолютно всіх дітей, не можна мобілізувати всіх, щоб не складалося враження, що сім'ю вирізають під корінь. Мають бути певні можливості для відстрочки, має бути усвідомлення того, хто, як і в якій порядковості має служити.

Також я хотіла б нагадати, що ми маємо критичну ситуацію з українськими полоненими і зниклими безвісти. Думаю, вчора багато хто із вас бачив родини полонених, які зібралися біля Верховної Ради. На жаль, діалог і комунікація з державними структурами, які займаються обмінами, майже всюди дорівнює абсолютному нулю. Якщо ми говоримо про зниклих безвісти, давайте будемо чесні, їх вже кількість вимірюється навіть не сотнями, а далеко тисячами, і більшість родин, які чекають своїх рідних з полону чи знаходження тіла воїна, знаходяться на межі своїх людських сил, зокрема через те, що держава не забезпечує їм ні їхніх прав, ні навіть нормальної комунікації, коли можна визначити ці питання.

Дуже прошу підтримати даний законопроект. Також закликаю всіх доєднатися до великої акції на підтримку та повернення із полону всіх наших військовополонених, яка відбудеться 23 серпня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, важливий законопроект. Дякую за його підтримку. Але в мене велике питання: чому під час підготовки мобілізаційного законопроекту сотні таких поправок не були підтримані комітетом, чому під час нашого голосування ці пропозиції не підтримувало Міністерство оборони, чому зал не підтримав логічні поправки наших колег депутатів? У мене питання: чому ми виправляємо відповідну

помилку, хоча за це могли б проголосувати ще чотири місяці тому? Чому змінилася позиція Міністерства оборони? Великі питання, а людей мобілізували, і деякі із них напевно загинули. Мені хотілося б, щоб ми виправили цю помилку і частіше чули, що нам кажуть військові. Ми маємо чути аргументи і під час голосування за Римський статут, чому військові проти. Якщо ви поспілкуєтеся з військовими юристами, побачите, що за кордоном кожен, хто знає правосуддя, як діє Інтерпол, буде сам за себе. Так ми що, хочемо, щоб наші військові за кордоном були самі за себе чи все-таки маємо прийняти якусь програму допомоги або безпосередньо оплатити юристів, якщо працюватиме відповідне міжнародне законодавство?

Колеги, багато питань, які турбують військових, ми маємо насамперед чути, а не натискати кнопки. Сьогодні я радий, що ми виправляємо помилку, яку допустили під час голосування мобілізаційного закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Лабі Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безперечно, законопроект, який ми зараз розглядаємо, потрібно підтримувати і голосувати за. Дійсно є певна проблема з тим, що неповнорідні брат чи сестра, близькі родичі яких загинули на фронті під час відстоювання територіальної цілісності, державного суверенітету, на сьогодні не мають права на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації під час дії правового режиму воєнного стану. Але я закликав би всіх виступаючих і тих, хто коментує ці законодавчі ініціативи, дотримуватися об'єктивності, тому що на сьогодні пунктом третім частини третьої статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» передбачається, що право на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації мають громадяни України, чоловіки та жінки, чий близькі родичі загинули або пропали безвісти. Зараз ми виправляємо лише один маленький недолік, що це поширюється не лише на повнорідних братів і сестер таких громадян України, а й на неповнорідних братів і сестер. З моменту набрання чинності цього закону вони матимуть право на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації. Загалом ми, я переконаний, консолідовано в цьому залі підтримували і ввели в дію ті норми,

які не дозволяють мобілізувати з сім'ї тих, хто має вже загиблих близьких родичів. Сьогодні ми доповнюємо норму категорією «неповнорідні брати та сестри».

Фракція політичної партії «Слуга народу» так само як і профільний комітет підтримує цей законопроект, до чого закликаю всіх колег.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Павленко Юрій Олексійович. Будь ласка.

Шановні колеги, це завершальний виступ, після цього голосуємо. А, ще будуть виступи. Добре, ще два виступи по 1 хвилині.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Ми підтримуємо даний законопроект і за основу, і в цілому. Я переконаний, що чим більше помилок у законодавстві, які створюють несправедливість, ми виправимо, тим процес мобілізації буде об'єктивнішим і масовішим. На жаль, багато несправедливості в тих діях, які сьогодні відбуваються, і в суспільстві є запит на справедливість у процесі мобілізації. Те, як сьогодні часто діють територіальні центри комплектування та соціальної підтримки стосовно тих, хто мобілізується, і до родин, де є або поранені, або загиблі, на жаль, викликає занепокоєння, а часто й обурення.

Ми маємо факти, коли ТЦК та СП до таких родин проявляють хамство, нелюдське ставлення, не розуміють проблем сімей, немає будь-яких дій на підтримку даних сімей. На жаль, мусимо говорити про організаційну спроможність ТЦК та СП сьогодні займатися мобілізацією і постмобілізацією, коли люди повертаються до цивільного життя.

Обурливим є той факт, коли хлопчина пройшов бойові дії, 29 днів тримав оборону, потім його родина приходить до ТЦК та СП і наражається на хамство конкретних комісарів. Упевнений, такі факти мають бути розслідувані, а винні притягнуті до відповідальності.

Даний законопроект ми підтримуємо, і надалі будемо підтримувати, ініціювати все, що зробить процес мобілізації справедливішим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від групи «Довіра» виступить Бакунець, а від фракції «Голос» – Соломія Бобровська. Так?

Бакунець. Будь ласка. Потім – Бобровська, і голосуємо.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична

партія «Об'єднання «Самопоміч»»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні ми виправляємо цю помилку, бо не все врахували, і це є розуміння і крок назустріч. Ви розумієте, коли людина віддала своє життя, вся родина перебуває в стані великого стресу. Ми хочемо підкреслити, що коли ТЦК знову приходить до хати цієї родини забирати іншу дитину, – це величезний стрес. Тому закликаємо Кабінет Міністрів звернути на це увагу. А особливо звернути увагу на родини зниклих безвісти і наших полонених, котрим уряд дуже мало приділяє уваги. Закликаю більше спілкуватися, працювати і підтримувати родини тих, котрі, на жаль, або зникли безвісти, або в полоні. Вони вкрай потребують підтримки і більшої праці нашого уряду, щоб віднайти і повернути наших захисників додому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І завершальний виступ – Соломія Бобровська.

Шановні колеги, після цього будемо голосувати. Запросіть народних депутатів до залу.

БОБРОВСЬКА С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Фракція «Голос». Колеги, на цьому тижні ми мали б усунути дві колізії, які стосуються великого мобілізаційного закону. Одним із законопроектів, що ми будемо голосувати, усувається наша неглибока суперечка в комітеті, інший стосується цифр, яких не можуть надати вже який місяць Генеральний штаб, Міністерство оборони. Вони словами описують, але цифрами не підтверджують, скільки є таких людей, чи це вплине на мобілізацію, на план виконання і таке інше.

Законопроект № 11379 узгоджений, погоджений, підтриманий на засіданні комітету, поданий на засідання Погоджувальної ради, але чомусь співголови фракції монобільшості відмовилися приймати його на цьому тижні. Для мене це є дуже дивним. Видається так, ніби ми у щось граємо, в якісь наперстки, коли Міністерство оборони і Генеральний штаб підтримують, але не можуть надати цифри, які можуть вплинути на ту кількість мобілізаційного плану, який сьогодні і так виконується в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть свої місця.

Шановні колеги, пропозиція комітету – прийняти за основу та в цілому. Отже, спочатку я поставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу, потім запитаю, чи хтось не буде проти, і якщо ніхто не заперечуватиме, поставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та

мобілізацію» щодо розширення кола військовозобов'язаних чиї близькі родичі, зокрема рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра, загинули або зникли без вісти під час участі у бойових діях, для надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації» ([№ 11391](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропозиція комітету – прийняти в цілому. Немає тих, хто заперечує? Немає. Тоді я можу ставити.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо розширення кола військовозобов'язаних чиї близькі родичі, зокрема рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра, загинули або зникли без вісти під час участі у бойових діях, для надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації» ([№ 11391](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу, оголошення.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. У колег пана Захарченка з фракції «Слуга народу» і М'ялика Віктора з депутатської групи «Партія «За майбутнє» не спрацювали картки під час голосування пропозиції про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Римського статуту Міжнародного кримінального суду та поправок до нього» ([№ 0285](#)). Вони звернулися з проханням врахувати їхні голоси «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще раз підкреслюю, якщо потрібно заяви можуть бути озвучені, але вони жодним чином ніколи не впливають на зміну результатів голосування. Ми не може дозараховувати чи знімати з зарахування голоси. Це робиться для таких речей, які потрібні вам. Можливо, справді з технічних причин були проблеми з голосуванням. Це просто для інформації, результат голосування щодо цього питання не зміниться.

Шановні колеги, рухаємося далі. Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо застосування алгоритму розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання» ([№ 11301](#)) та альтернативні законопроекти [№ 11301-1](#), [№ 11301-д](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії.

Колеги, треба 226 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, заслуховуємо, так?

Запрошую до слова заступника міністра енергетики України Колісника Миколу Олександровича.

КОЛІСНИК М.О., *заступник міністра енергетики України*. Шановні народні депутати, до розгляду пропонується законопроект № 11301 щодо застосування алгоритму розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання. Даний законопроект дуже важливий, визначений як один із ключових із переліку кроків з підготовки до опалювального сезону відповідно до рішення РНБО та указу Президента щодо додаткових заходів із посилення стійкості функціонування енергетичної системи.

Суть законопроекту – врегулювання фінансової заборгованості учасників ринку. Фактично це покращення платіжної дисципліни на ринку електричної енергії шляхом відкриття певними учасниками ринку поточних рахунків із спеціальним режимом використання. Це допоможе стабілізувати на ринку електричної енергії порядок розрахунків та уникнути накопичення фінансової заборгованості.

Законопроектом передбачається: формування додаткових визначень та інструментів, зокрема щодо несанкціонованих відборів, надання можливості споживачам, об'єкти яких віднесені до об'єктів критичної інфраструктури, за їх зверненням використовувати електричну енергію за договорами з постачальником «останньої надії» понад 90 днів, що дає можливість забезпечувати безперебійність діяльності об'єктів критичної інфраструктури навіть у кризових, надзвичайних ситуаціях. Також передбачається зобов'язання для електропостачальників під час проведення розрахунків за отримані послуги з передачі та розподілу електричної енергії забезпечувати недискримінаційний підхід щодо розрахунків операторами системи. Тобто щоб обленерго, «Укренерго», всі суб'єкти ринку електричної енергії могли належним чином здійснювати фінансові розрахунки.

Урядом подано на розгляд законопроект № 11301, і є альтернативний законопроект № 11301-1 народного депутата Кучеренка. Дякуємо, що на платформі Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг законопроект доопрацьовано, проект закону № 11301-д, у якому враховані всі необхідні додаткові поправки. Просимо підтримати його в першому читанні за основу, щоб можна було далі рухатися. Законопроект важливий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору альтернативного законопроекту Кучеренку Олексію Юрійовичу.

Ви будете з місця? Як забажаєте, ми завжди раді бачити вас тут.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Я швидко поясню, в чому різниця між моїм альтернативним і базовим законопроектами. Але насамперед, що відбувається. Уряд, Кабінет Міністрів, міністерство хоче вводити на ринку електроенергії спецрахунки. Це вже ознака надзвичайної ситуації. Така ситуація була в 90-х роках, коли почали реформу енергоринку, до речі, з приватизації обленерго, коли вони потрапили бог зна в які руки, і в результаті все це призвело до неплатежів та боргів. Тоді уряд Тимошенко ввів спецрахунки, щоб рятувати країну, енергетику, енергетичну систему від неплатежів. Зараз уряд пропонує базовим законопроектом ввести ці спецрахунки тільки для двох категорій – споживачів, які віднесені до критичної інфраструктури, – це насамперед водоканали, які одночасно не затверджують тариф, тобто тарифу в них немає, вони роблять борги і таке інше, і постачальників – за послуги на ринку електричної енергії. Я переконаний, що цим законопроектом у тому вигляді, в якому він є, в принципі нічого не вирішується, а, на жаль, тільки поглибитися ця криза, тому що причини цих неплатежів не усунуться цим законопроектом.

Я пропоную вам підтримати альтернативний законопроект, яким вводяться ці спецрахунки для всіх без виключення учасників ринку. Водночас констатую: нам треба реально аналізувати, чи може цей ринок у таких умовах сам вигребти, чи нам дійсно треба корегувати його і регулювати таким надзвичайним інструментом, як спецрахунки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Слово надається голові Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Герусу Андрію Михайловичу.

Андрію Михайловичу, я так розумію, ви будете виступати і від авторів законопроекту № 11301-д, і від комітету.

Прошу дати Андрію Михайловичу до 4 хвилин. Ми теж раді бачити вас тут.

Шановні колеги, давайте привчатися доповідати законопроекти красиво з трибуни. Це ж імідж вашого комітету.

Будь ласка, Андрію Михайловичу.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, сьогодні пропонується до розгляду дійсно дуже важливий законопроект. Наразі бачимо і знаємо, яка в нас ситуація з енергосистемою – 9400 МВт потужностей пошкоджені російськими атаками. Усі ми працюємо над тим, щоб у країні максимально швидко відновлювалася і будувалася нова генерація, в тому числі абсолютно нові об'єкти, з новими інвесторами, які навіть не займалися раніше таким бізнесом, але зараз розглядають можливість будувати в Україні нові електростанції. Але для того, щоб інвестори будували такі електростанції, вони мають бути впевнені, що з ними будуть розраховуватися, вони отримуватимуть кошти за ту електроенергію, яку вироблятимуть і продаватимуть. Відповідно, щоб ці кошти сплачувалися, має бути фінансова дисципліна на ринку і оплата за цю електроенергію по всьому ланцюгу.

Ми проаналізували деякі недоліки основного законопроекту, зняли їх, і запропонували доопрацьовану версію законопроекту № 11301-д, щоб мати підтримку тут, у залі, і щоб ми всі могли проголосувати його в першому читанні. До другого читання, можливо, будемо ще якісь дрібні речі поправляти, але, на мою думку, ми знайшли гарну, компромісну редакцію, яку я прошу сьогодні підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили представлення законопроектів. Переходимо до обговорення. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово моєму колезі Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Насамперед, хочу подякувати за попереднє голосування: 310 голосів – конституційна більшість за неповнорідних братів. Дуже дякую всім і кожному. Упевнений, така сама цифра буде, коли на початку вересня, як сказав Голова Верховної Ради, розглянемо і вирішимо питання про зупинення мобілізації громадян віком від 18 до 25 років. Упевнений, там теж буде конституційна більшість. Так і маємо працювати, тому що це є реально важливі речі.

А тепер про енергетику, друзі, про сумне. Бо це сумне. У мене питання: а де Галущенко? Більше того, вчора ми проголосували за те, щоб його запросити сюди. Галущенко, де ти, які проводи зараз ремонтуєш, що ти робиш? Знову якісь корупційні схеми крутяться в Міністерстві енергетики? Мені здається, що

головна енергетика в державі – це корупційна динамо-машина, яку крутять всі працівники, керівництво Міністерства енергетики.

Подивіться, Хейла взяли. Де цей Хейло? Хейло брав хабарі, а в людей немає світла. У Хейла і в Міністерстві енергетики є хабарі, в людей немає світла, і в них все гаразд. У Раду вони не приходять, навіть не представляють своїх законопроектів. Навіщо їм слухати питання: як ви готуетесь до зими? Вони готуються тільки до одного: як понабирати більше грошей в кишені і куди з ними здриснути. Як я бачу, катастрофа в енергетиці, а в Міністерства енергетики все просто супер. Вони далі беруть хабарі пакетами, все нормально, в Раду не приходять, щоб не слухати неприємні розмови, а ви там собі купляйте, розбирайтеся, буде зима, якось ці українці перезимують, вони все переживуть. Ну, це просто ганьба! Гнати таких треба терміново!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Герусу Андрію Михайловичу, фракція «Слуга народу».

ГЕРУС А.М. Колеги, ще раз наголошую, важливий законопроект. Ми хочемо покращити рівень розрахунків на наших ринках, щоб не було боргів, не виникали ті, на жаль, багатомільярдні борги, які є сьогодні, щоб всі, хто електроенергію виробляє, вчасно могли отримувати кошти за вироблену електроенергію.

Прошу підтримати цей законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина. Будь ласка.

Я так розумію, ви передаєте слово Хлапуку.

Будь ласка, Максиме.

ХЛАПУК М.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Добрий день, шановні колеги! Щодо суті законопроекту, то я підтримую пана голову комітету. Проблема розрахунків на енергетичних ринках – чи то на ринку електричної енергії, чи то на ринку природного газу – є однією із найбільших проблем. Фінансова сталість ринків і сфери теплопостачання – це спроможність підприємств давати населенню електроенергію, тепло і газ.

Запровадження на ринку електричної енергії рахунків із спеціальним режимом використання для постачальника «останньої надії» – це можливість змусити тих, хто може, платити. Це стосується саме підприємств. Водночас хочу наголосити, що ініціатором цього законопроекту є Міністерство енергетики, пояснювальна записка була підписана паном Германом Галущенком. Саме він мав представляти цей законопроект тут, у сесійному залі Верховної Ради. Крім того, наголошу, вчора більшість колег саме з коаліції (270 голосів) проголосували за те, щоб міністр енергетики прийшов до залу Верховної Ради як підзвітний

і підконтрольний парламенту і доповів щодо енергетичного стану в країні та останніх корупційних скандалів, принаймні, трьох, які трапилися в його міністерстві. Натомість ми не бачимо його і навряд чи побачимо в найближчий час. Очевидно, пан міністр не справляється зі своїми обов'язками. Очевидно, пан міністр не може дати відповідь ні суспільству, ні народним депутатам на питання, як ми готуємося до опалювального сезону, яка кількість газу накопичена в підземних сховищах газу, яка ситуація з маневровою генерацією, яку обіцяли побудувати до початку опалювального сезону в обсязі до 1 ГВт, яка загалом ситуація із захистом наших енергетичних об'єктів, і чи можемо ми спокійно пройти опалювальний сезон. Цей міністр не справляється, тому я закликаю колег шукати нову кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово видатному фахівцю сучасності з питань енергетики Олексію Юрійовичу Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко – видатний фахівець з питань енергетики сучасності. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, колеги. А тепер по суті і серйозно. Насамперед я зараз звертаюся до колег членів профільного комітету. Зрозуміло, що в якійсь редакції сьогодні буде прийнятий законопроект. Але нам з вами до другого читання доведеться дуже попрацювати, щоб зробити з нього хоч щось життєве. Бо я, наприклад, за всієї поваги до пана голови комітету, не погоджуюся з тим, що запропонована редакція розв'яже проблеми неплатежів. Навпаки, за аналізом реальних фахівців і учасників ринку прийняття законопроекту в даній редакції спричинить зростання боргів і призведе до неспроможності постачальників універсальних послуг виконувати свої зобов'язання.

Ще раз звертаю увагу на другий аспект. Ми вносимо зміни до базового системного Закону «Про ринок електричної енергії» і це само по собі є вкрай не дуже позитивним, може призвести до непередбачуваних наслідків, що мене особисто дуже турбує.

Тепер аргументи стосовно мого законопроекту. Ще раз хочу сказати, спецрахунки пропонуються не тільки для двох категорій, а для всіх: для постачальників «останньої надії», для постачальників універсальних послуг, для виробників, для тих, хто постачає для забезпечення загальносуспільних інтересів, для гарантованого покупця, і це його вигідно відрізняє від урядового. Це перше.

І друге. Вводяться такі терміни, як несанкціонований відбір електричної енергії – надається право оператору постачання відключати електроустановки споживачів за несанкціонований відбір і таке інше. Тому готуємося до другого читання, буде дуже серйозна системна робота.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Шановні колеги, займіть свої місця, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо застосування алгоритму розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання» ([№ 11301-д](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла зава з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Фріс Ігор Павлович. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Друзі, ви проголосували за законопроект [№ 9549](#), дали 228 голосів. Мені було дуже дивно бачити, що ви навіть не читали, за що проголосували. А я вам коротко скажу, ви проголосували, що вилучати нерухоме майно і земельні ділянки фізичних і юридичних осіб можна не за рішенням суду, а за рішенням військової адміністрації. І найголовніше, що в певному конкретному моменті особа, в якій таке майно було вилучено, не має права звертатися до суду за відновленням порушеного права. Це пряме порушення статей 13, 53, 55 Конституції, і мені дуже прикро, що таке відбулося в цьому залі. Ми показали дуже поганий приклад усім нам для наших наступних голосувань та майбутнім народним депутатам.

Тому я в свою чергу реєструватиму проект постанови про блокування або скасування рішення щодо прийняття даного законопроекту, і маю надію, що Президент так само побачить це, заветує прийнятий закон і виправить цю ганебну ситуацію (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, рухаємося далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності» ([№ 11392](#)) та альтернативний законопроект [№ 11392-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про розгляд даних законопроектів за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Герус Андрій Михайлович.

ГЕРУС А.М. Шановні колеги, ще один законопроект з пакета енергетичних, яким ми хочемо полегшити приєднання до електричних мереж як для компаній, які будуватимуть електростанції і генеруватимуть електроенергію, так і для споживачів, підприємств, які споживатимуть електроенергію і вироблятимуть товари і послуги.

У даному випадку ми пропонуємо декілька норм для того, щоб був більш справедливий, більш прозорий доступ до підстанцій, до мереж «Укренерго». Пропонуються норми, які дадуть можливість прозоро бачити, які підстанції завантажені, які не завантажені, куди можна приєднатися вже сьогодні, на яких підстанціях потрібна буде якась реконструкція.

Також ми хочемо, щоб підприємства мали можливість самі, коли це більш вигідно, здійснювати це приєднання, будувати не тільки лінійну складову, тобто лінію електропередач, а й проводити певну модернізацію чи реконструкцію підстанцій, якщо це потрібно. На сьогодні вже є такі приклади, коли компанії, підприємства кажуть, що ми самі швидше зробили би це приєднання, ніж це буде робити оператор систем розподілу. У даному законопроекті ми пропонуємо таку опцію.

Поданий законопроект розроблявся, у тому числі й колегою Дмитром Кисилевським з економічного комітету, а отже, він підтримується цим комітетом. Прошу підтримати запропонований законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова автора альтернативного законопроекту Кучеренка Олексія Юрійовича.

Будь ласка, Олексію Юрійовичу. Мені підказують, видатний фахівець сучасності.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую, видатний, наш шановний пане Голово. Фракція «Батьківщина». Шановні депутати, проблема приєднання, доступу до мереж сьогодні є вкрай важливою практично для всіх. Ідеться не тільки про бізнес, а й про тих, хто будує станції, вітряки і таке інше, про мільйони наших українців, в яких величезні проблеми, якщо вони хочуть приєднатися, щось побудувати, отримати технічні умови і тому подібне. Безумовно, на жаль, ситуація, яка сьогодні існує, не може задовольнити. Думаю, і мажоритарники, і всі депутати отримують безліч скарг на те, що не розв'язується ця проблема.

Насамперед, хочу зазначити, що напрям правильний, ми будемо працювати над прийнятим в першому читанні законопроектом до другого читання. Зі свого боку хочу сказати, якщо Національна комісія з регулювання енергетики та комунальних послуг не буде ефективно та відповідально робити свою справу, ніякої справедливості не буде. Розумієте? Комісія сьогодні – бог і цар в енергетичній площині. Національний регулятор, має всі повноваження щодо ліцензування, контролю за монополістами, покарання монополістів, захисту споживачів, про що він забуває весь час. Тому до другого читання, я гарантую вам, фракція «Батьківщина» зробить все можливе, щоб норми цього законопроекту максимально захищали споживача в питаннях стосунків мережевими операторами, з мережами, з приєднаннями та в питаннях захисту споживача. Це буде ключовий напрям нашої роботи. Думаю, ви всі без виключення це підтримаєте як депутати, які розуміють, що це таке.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили представлення законопроекту. Переходимо до обговорення його суті.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу надати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Фракція «Європейська солідарність». На засіданні фракції ми вирішили підтримувати даний законопроект. Погоджуюся з колегою Кучеренком, що до другого читання нам ще дуже багато треба буде попрацювати в плані захисту

споживачів. Щодо НКРЕКП. Ми бачили, як Міністерство енергетики виступає в ролі донора, де корупція – там заступник міністра, де члени НКРЕКП – там ще один заступник міністра. Тобто є можливість надавати своїх кандидатів, куди треба і куди не треба. Тільки ці кандидати свою роботу виконують, на жаль, не дуже ефективно, як мали б це робити.

Тому до другого читання до законопроекту подаватиметься велика кількість поправок, щоб після війни бізнес, споживачі мали можливість під'єднатися до електромереж за спрощеною системою.

Неодноразово до мене зверталися споживачі з тим, що під час приєднання відрізняються пропозиції обленерго, Укрзалізниці в десятки разів. Тобто до одних можна приєднатися, грубо кажучи, за 1 мільйон гривень, інші виставляють рахунок в десятки мільйонів, тому що вважають, що така їх ціна. Тому будемо пропонувати, щоб цей механізм був прозорий не лише в технічному плані, а й в економічному. Усі споживачі мають розуміти, за що вони платять.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Кучеренко. Будь ласка, Олексію Юрійовичу, – видатний фахівець сучасності.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Я є членом фракції «Батьківщина», тому розумію, що вчергове, як завжди, на 99 відсотків буде прийнято законопроект від правлячої монокоаліції, яка, до речі, має нарешті відповідати за це все. Але хочу сказати, що в даному разі ми, безумовно, підтримуватимемо позитивні речі, які будуть прийняті, але зі свого боку будемо максимально працювати над тим, щоб спростити стосунки всіх без виключення споживачів з природними монополіями під назвою «обленерго» – з постачальниками електричної енергії та операторами системи розподілу.

Ще раз хочу зазначити, що версією мого альтернативного законопроекту передбачається: спрощення процедури приєднання до електричних мереж, яка передбачає можливість замовнику бути виконавцем робіт з проектування та будівництва лінійної частини нестандартного приєднання (усі, хто розуміє, що це таке, знають, як це важливо), встановлення під час дії воєнного стану мораторію на нарахування і стягнення штрафних санкцій, порушення справ про банкрутство відносно оператора системи передачі та гарантованого покупця та інші речі, які стосуються застосування процедури *REMIT*, де є проблемні моменти, що вже показав час.

Тому, не гаючи часу, ще раз хочу сказати, дуже важливий напрям – національний регулятор. Ми повинні примусити, щоб він ефективно, відповідально працював і контролював природні монополії. Сподіваюся, ми зробимо позитивно для споживачів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Козирю Сергію В'ячеславовичу, партія політичної партії «Слуга народу».

КОЗИР С.В. Прошу передати слово Дмитру Кисилевському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Дмитре Давидовичу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановні колеги! У виступі Андрія Михайловича Геруса ми чули про енергетичну складову питання щодо приєднання до мереж. Я хотів би зацентувати увагу на економічній складовій. Якщо в країні хтось цікавився інвестиціями, то знає, що приєднання до мереж в Україні – це дуже велика проблема, яка дуже сильно гальмує залучення будь-яких інвестицій. Зараз у країні діє воєнний стан, іде повномасштабна війна, і тих людей, які зараз готові щось в Україні будувати, треба цінувати і максимально спрощувати їм життя. Якщо в нас є можливість спростити їм життя в питанні приєднання до мереж, це обов'язково треба зробити.

Тому я закликаю підтримати основний законопроект № 11392. Його норми не роблять революції, не роблять повного щастя прямо зараз, але пропонують важливі практичні речі – дозволяють замовнику самостійно будувати лінійну складову. Якщо компанія вважатиме, що для неї це ефективно, краще ніж збудує для неї обленерго, ми даємо їм можливість зробити це самостійно, таким чином швидше збудувати приєднання до мереж, швидше почати працювати.

Інше питання полягає в тому, що ми робимо більш доступною для потенційних споживачів електроенергії інформацію про можливості приєднання, де є вільні підстанції. Наразі обленерго не завжди об'єктивно дає цю інформацію. Іноді можна почути, що найбільша вільна підстанція знаходиться в 20 кілометрах, і потрібно збудувати величезну кабельну лінію – наземну чи підземну. Ми цю інформацію зробимо доступнішою, щоб замовники приєднань бачили реальний стан речей і реально могли оцінювати свої витрати на приєднання до мереж.

Тому важливий крок у розв'язанні складної проблеми не революційний, але потрібний. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Наша група підтримує даний проект закону щодо спрощення умов ведення господарської діяльності. Я, безумовно, дивлюся скептично на економічну складову, особливо на мінусовий чи нульовий інвестиційний потенціал України, і сьогодні вже озвучував вам кредитні рейтинги, які нам приводять і *Standard & Poor's*, і *Fitch*, та взагалі ми розуміємо, що відбувається з інвестиціями

в Україну. Але хотів би звернути увагу, чому важливо підтримати даний проект закону. Це хоча б дасть можливість достойно пройти опалювальний сезон, подолати енергетичну кризу, зважаючи на той факт, що ми втратили 9 ГВт генеруючих потужностей тільки в цьому році. Я вже не кажу про Каховську ГЕС, непідконтрольну Запорізьку АЕС, і ми бачимо до чого це призвело – відключення і таке інше. Це перший момент.

Другий момент. Зважаючи на те, що ми зараз розглядаємо блок енергетичних законопроектів, хотів би звернутися до профільного Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг з проханням спільно з бюджетним комітетом та Міністерством фінансів напрацювати і врегулювати питання субсидій. Адже за час цього скликання, хто забув, тариф на електроенергію зріс з 90 копійок до 4 гривень 32 копійок, тобто майже вп'ятеро. При цьому обсяг виділених субсидій залишився фактично на тому рівні, з яким прийшло це скликання. Наприклад, кількість боржників за житлово-комунальні послуги за статистикою *opendatabot.ua* зросла на 37 відсотків тільки в цьому році після останнього підняття тарифів на електричну енергію, яке відбулося. Було 512 тисяч боржників, стало – 701 тисяча. Я ретранслюю вам ці звернення виборців для того, щоб в новий бюджетний період (на початку вересня ми будемо розглядати проект Закону «Про Державний бюджет України на 2025 рік») в графі «компенсація коштів на оплату комунальних послуг» заклали останнє зростання тарифу на електричну енергію, щоб врегулювати питання, в тому числі з заборгованістю за оплату житлово-комунальних послуг.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу зайняти місця, переходимо до голосування. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення господарської діяльності» ([№ 11392](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Рухаємося далі, шановні колеги. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України з метою оптимізації залучення спеціалістів під час досудового розслідування» ([№ 10075](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді автора законопроекту народного депутата Павлюка Максима Васильовича.

Будь ласка, Максиме Васильовичу.

ПАВЛЮК М.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Застосування передових технічних засобів та методів завжди повинно використовуватися для можливості приймати правильні рішення. У цьому питанні невиключенням є й діяльність правоохоронних органів. Реалізація можливості використання технологій для ідентифікації осіб, експрес-тести тощо, є критичним кроком в удосконаленні правового поля у сфері кримінальної юстиції.

На сьогодні передбачення процедури надання довідки, висновку спеціаліста може допомогти уникнути можливих помилок у розслідуванні та судовому процесі. Цілком логічним є наділення спеціалістів повноваженнями на здійснення таких досліджень не тільки в рамках розслідування кримінальних проступків, а й злочинів. Цим законопроектом ми надаємо можливість проводити дослідження в рамках досудового розслідування, в тому числі до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Відповідні зміни ми передбачаємо в Кримінальному процесуальному кодексі, що дасть можливість поступово зменшити навантаження на експертні установи та ефективно здійснювати досудове розслідування. У подальшому згідно з положеннями Кримінального процесуального кодексу України даний висновок спеціаліста потребуватиме підтвердження відповідним висновком експерта відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України.

Аналіз діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України засвідчує, що одним із основних чинників, який уповільнює процес прийняття процесуальних рішень та негативно впливає на ефективність здійснення досудового розслідування в кримінальних провадженнях проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, є значна завантаженість експертних установ і відсутність достатньої кількості експертів, які проводять судово-медичні, імунологічні, цитологічні, генетичні, будівельно-технічні, балістичні, вибухотехнічні експертизи, і це значно затягує строки проведення досудового розслідування.

Шановні колеги, прошу підтримати даний законопроект за основу та долучитися до його доопрацювання до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошую голову Комітету з питань правоохоронної діяльності Сергія Костянтиновича Іонушаса. Будь ласка.

ІОНУШАС С.К., *голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий*

округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні 27 червня 2024 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України з метою оптимізації залучення спеціалістів під час досудового розслідування». Для вас скажу, що зараз робиться досить багато експертиз. На жаль, в країні наразі здійснюється величезна кількість воєнних злочинів, дуже багато треба проводити експертиз ДНК, експертиз щодо зброї та інших. У деяких випадках, використовуючи таке поняття як «туман війни» докази зникають.

Даним законопроектом передбачається можливість проведення досліджень спеціалістами із наданням попередніх висновків для того, щоб в майбутньому визначитися чи необхідно призначати судову експертизу чи ні. Слід зазначити, що прийняття цього проекту закону посилить захист прав учасників кримінального провадження, надасть можливість потерпілим дочекатися обвинувального вироку, тому що саме це є основною метою будь-якого кримінального провадження.

Шановні колеги, Комітет з питань правоохоронної діяльності підтримав цей законопроект за основу в першому читанні. Сподіваюся, разом з вами доопрацюємо його до другого читання.

Дякую, шановні колеги, за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Стернійчуку Валерію Олександровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

СТЕРНІЙЧУК В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день. Прошу передати слово Бакумову Олександровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Бакумов. Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, звертаюся до вас із закликом підтримати вказаний законопроект. Він про проведення судових експертиз. Ми розуміємо, що на сьогодні експертні установи, експерти перевантажені, їх не вистачає для проведення базових експертиз. Особливо я звертаю увагу на генетичні, судово-медичні, балістичні та вибухотехнічні експертизи.

Для того, щоб розпочати кримінальне провадження, потім його розслідувати, ми маємо чекати внесення відомостей до ЄДР, проведення огляду

місця події. Цим законопроектом ми пропонуємо, якщо є на місці події рештки, останки тіла, якщо є тіло загиблого, яке не ідентифіковано, дати можливість спеціалісту зробити аналіз цих рештків, надати свій відповідний висновок, який буде належним, допустимим доказом під час відповідного встановлення фактів, доказуванням у кримінальному провадженні тих чи інших обставин. Насамперед, це стосується ДНК, адже система експрес-аналізу ДНК на основі певних технологій дозволяє протягом 90 хвилин створювати певні інтерпретовані генетичні профілі з біологічних зразків, отриманих органом досудового розслідування під час огляду місця події. У такий спосіб ми забезпечимо кримінальне провадження певними фактами і доказами, певним чином розвантажуюмо експертні судові установи. Прошу вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович. Я так розумію, він передає слово Сергію Володимировичу Власенку. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Чесно кажучи, не збирався виступати, але почув тут абсолютно «геніальну» думку голови комітету: виявляється, у нас мета кримінального провадження – не покарання винного, не притягнення до відповідальності, а обвинувальний вирок суду. Обвинувальний вирок суду! Я хочу нагадати, що навіть товариш Сталін до цього не додумався. У них була інша концепція, у них визнання вини – це була цариця доказів. Але навіть Сталін не додумався сказати про те, що метою кримінального провадження є обвинувальний вирок суду. Але сьогодні вся законодавча робота скерована, на жаль, на те, що суди у нас працюють саме за цією логікою. Лише обвинувачення і обвинувальний вирок є принциповою історією, коли очевидно, що людина невинувата, а судді ВАКС заплющують очі, біле називають чорним і виносять обвинувальний вирок суду. Прокурор, бачачи докази невинуватості особи, продовжує слідство. Слідчий, розуміючи, що є невбивчі докази невинуватості, закриває на це очі. Так, на жаль, працює вся система. Тому пан голова комітету сказав за Фрейдом правду, як працює сьогодні, з одного боку, судова, правоохоронна система, а з іншого боку, як працює законодавство і на що воно націлено.

Насправді ми давно чекаємо реальних ґрунтовних законів щодо реформи судової та правоохоронної систем. Запропонований законопроект є точковим кроком, але необхідно важливим. Дайте нам системні закони, які дозволять українцям не боятися суду, а приходити до суду і розуміти, що основна мета суду – це справедливість, а не обвинувальний вирок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Олексію Гончаренку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні колеги, зараз ми розглядаємо законопроект про суди, і це важливо. Усе це добре, але давайте, конкретику, бо люди не розуміють, що їм від наших рішень.

Хочу навести конкретну проблему, яка сьогодні є в людей, і це дуже серйозно. У Верховній Раді близько чотирьох місяців лежить законопроект [№ 11180-1](#). Головний комітет з питань правової політики, голово комітету пане Маслов, його треба розглянути. Він дуже простий.

От уявіть собі, аграрій обробляв тисячу гектарів землі в Запорізькій області, десь біля Мелітополя. Сьогодні ці території окуповані. Він взяв кредит як і всі аграрії, і це не секрет, має особистого поручителя, як вимагають банки. Але прийшов ворог, окупував це підприємство. Підприємець, на відміну від декого, чесний, не став співпрацювати з ворогом, він патріот, забирає родину, виїжджає звідти, він не працює. А що далі? А далі на контрольованій території України його починають знищувати суди за позовами банків – віддавай кредит. Як він його віддасть, коли його земля, яку він обробляв, окупована ворогом? Вносять рішення, арештовують все майно, люди на порозі суїциду. Є люди, які вже плюнули на це все і повертаються до ворога на окуповану територію, бо виходить так – хто став на бік ворога, в них все добре, кредити з них не беруть, вони обробляють, а аграріїв, які патріоти, просто знищуємо.

Я прошу, щоб Комітет з питань правової політики терміново розглянув законопроект № 11180-1 і вніс у зал на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Після цього ще буде Мамка, і голосуємо.

Будь ласка, Сергію Анатолійовичу.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина, депутатська група «Довіра». Досить спірною виглядає пропозиція суб'єкта права законодавчої ініціативи щодо фактичної підміни експерта спеціалістом на постійній основі. Я з доповідей і автора, і комітету не почув про термін, на який надаються повноваження спеціалістам. Зараз є кримінальні провадження, де є висновки експертів, але рішення у справах не приймаються понад півроку. Це я щодо справи про розтрати грошових коштів під час придбання житла для переселенців, факти, які виявила тимчасова спеціальна комісія з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених осіб.

А щодо законопроекту, то його можна було б підтримати, але за умови запровадження таких змін лише на період дії воєнного стану та деякий час після

його припинення або скасування. Наразі депутатська група «Довіра» не підтримуватиме даний законопроект у такому вигляді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир», і після цього голосуємо.

Будь ласка, Григорію Миколайовичу.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати! Хочу сказати, що цей законопроект по суті є допомогою для слідчого і для дізнавача. Про що це каже? Про те, що коли слідчий або дізнавач виїжджають на огляд місця події, він без внесення відомостей до ЄРДР може залучити спеціаліста для дослідження наркотиків, вибухових речовин, вогнепальної зброї, щоб все-таки не вносити відомостей до ЄРДР.

Учора, ми прийняли рішення щодо трофейної, але знайденої зброї і всього іншого, щоб слідчий більш якісно робив висновок до моменту внесення відомостей до ЄРДР з тих чи інших обставин, залучив фахівця, отримав хоч якийсь документ у вигляді висновку, справки і таке інше та прийняв відповідне рішення. Ідеться лише про це.

Законопроект в першому читанні. Прошу його підтримати, щоб до другого читання ми могли доопрацювати його з правоохоронними органами і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України з метою оптимізації залучення спеціалістів під час досудового розслідування» ([№ 10075](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» щодо Громадської ради міжнародних експертів» ([№ 11426](#)) та альтернативний до нього законопроект [№ 11426-1](#).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроектів № 11426 і № 11426-1 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 225.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова автора законопроекту голову Комітету з питань правової політики Маслова Дениса Вячеславовича.

Я так розумію, ви і від авторів, і від комітету. Тоді 4 хвилини. Потім виступить Юрчишин як автор альтернативного законопроекту – 2 хвилини.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги народні депутати! Насамперед, хочу сказати, цей законопроект стосується домовленостей уряду з Міжнародним валютним фондом. Його прийняття пов'язано з виділенням Україні відповідних коштів Міжнародного валютного фонду. Тому він є надзвичайно важливим.

Буквально декілька слів про суть законопроекту. Як багато хто із вас знає, станом на сьогодні проводиться конкурс на зайняття 25 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду. У 2018 році був прийнятий відповідний закон, яким передбачається, що конкурс проводиться за участі Громадської ради міжнародних експертів, до якої направляються експерти від наших міжнародних партнерів. Так ось цей конкурс зараз майже на завершальній стадії. Але строк діяльності Громадської ради міжнародних експертів діє до листопада цього року. Об'єктивно є перестороги, що ми просто не встигнемо завершити цей конкурс, відповідно він має бути анульований, треба починати все спочатку. Тому і було досягнуто домовленості уряду з Міжнародним валютним фондом, що ми продовжимо строк дії Громадської ради міжнародних експертів до закінчення конкурсної процедури на зайняття 25 вакантних посад суддів Вищого антикорупційного суду.

Основним законопроектом, ініціатором якого є я, чітко встановлено, що Громадська рада міжнародних експертів продовжує виконувати свої повноваження до завершення конкурсної процедури, але не більше ніж на один рік, як передбачено в меморандумі з Міжнародним валютним фондом.

Оскільки я представляю цей законопроект і від імені комітету, озвучу рішення комітету.

Перше. За результатами розгляду на засіданні Комітету з питань правової політики було рекомендовано Верховній Раді України включити і основний, і альтернативний законопроекти до порядку денного, що було вже здійснено, і далі рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому

читанні прийняти за основу основний законопроект № 11426, у зв'язку з чим законопроект альтернативний № 11426-1 відхилити.

Друге. Звернутися до Голови Верховної Ради з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду законопроект № 11426 про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті цього законопроект, інших структурних його частинах та/або інших законодавчих актах, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання вказаного законопроект.

На завершення ще раз хочу наголосити, що прийняття є важливою умовою отримання відповідних коштів від Міжнародного валютного фонду. Це перше читання. Колеги, прошу підтримати основний законопроект зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова автора альтернативного законопроект – народного депутата України Юрчишина Ярослава Романовича.

Будь ласка, Ярославе Романовичу.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, у нас є можливість зробити не абияк, а одразу якісно. Я хотів би наголосити, що рекомендації Міжнародного валютного фонду в даному випадку є похідними. Ключове завдання, яке вирішується даним законопроект, – це адекватна судова гілка влади. Цим залом справді було прийнято рішення про включення Громадської ради міжнародних експертів, як елемента додаткового фільтру, що визнавалося дуже позитивним.

А тепер чому потрібно продовжити термін не до завершення цього конкурсу, а щонайменше – на 2 роки, як пропонується альтернативним законопроект. Одинадцять суддів першої інстанції Вищого антикорупційного суду подали свої кандидатури на вільні вакансії до другої інстанції. Тобто, якщо проголосуємо за основу законопроект, який рекомендує комітет, будемо змушені знову запускати конкурс. Який висновок у даному разі? Мала б вступити в дію Громадська рада добросовісності. Давайте послухаємо її. Вона пропонує підтримати за основу мій, альтернативний, законопроект. Його підтримує і Вищий антикорупційний суд та інші структури, до яких ми зверталися за експертною пропозицією, бо краще один раз зробити правильно, а не постійно вдосконалювати. Стаття 116 Регламенту Верховної Ради України добре, але це скоріш за все визнання того, що альтернативний законопроект правильний. Давайте перестанемо звертати увагу на авторів законопроектів, а будемо приймати кращі пропозиції. Прошу підтримати альтернативний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Швачку Антону Олексійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу швидше переходити до голосування, може ще щось встигнемо розглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Власенку.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Абсолютно прекрасна позиція: давайте переходити до голосування. Байдуже, що норми цього законопроекту порушують Конституцію, що щось там відбувається. Просто давайте швидше переходити до голосування.

Хочу нагадати, коли сім років тому запроваджувався інститут Громадської ради міжнародних експертів, ми тоді спиралися, вірніше, ті, хто голосував за це, на висновок Венеційської комісії. А Венеційська комісія у своєму висновку зазначила, що це, по-перше, сумнівно з точки зору Конституції, по-друге, теоретично це можна було б зробити один раз короткостроково.

Станом на сьогодні ця рада вже пропрацювала сім років. Тепер нам кажуть: ні, нехай попрацюють ще два роки, потім прийдуть і скажуть, що ще два, потім – ще трохи, ще трохи. Ще раз, це сумнівно з точки зору Конституції. Навіть ті висновки, які в нас були, говорять про те, що це можна зробити одноразово і короткостроково.

Знову-таки, ми могли б розглядати це питання, якби створили ідеальний ВАКС. Але, на жаль, ВАКС зараз займає приміщення Печерського суду. У мене таке враження, що в них вселився привид Печерського суду. Вони зараз приймають такі рішення, про які говорив пан голова комітету, – виявляється, обвинувальний вирок суду – це мета правосуддя. Вони нічим не відрізняються від інших судів, ламають теорію кримінального права, кримінального процесу, вигадують норми права, яких не існує. Це абсолютно звичайний суд. Тому треба визнати, що семирічна практика існування Громадської ради міжнародних експертів ні до чого нормального не привела, ми не створили нормальний суд. Тому від цієї практики треба відмовитися. Закінчився строк цієї ради – до побачення, телебачення.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово пані Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно, вам слово.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую, колеги. Очевидно, вся країна із жахом спостерігає за багажниками з мільйонами чи сотнями мільйонів готівки, за тим, що сьогодні відбувається з корупційними скандалами у різних українських державних інституціях. Я переконана, ми всі зацікавлені в тому, щоб Вищий антикорупційний суд працював якомога якісніше і виконував ту функцію, яку ми як суспільство, яке хоче бути демократичним, прозорим, чистим, від нього очікуємо.

Колеги, які пропонують основний законопроект, насправді трохи лукавлять, коли кажуть, що повноваження Громадської ради міжнародних експертів продовжаться. Вони продовжаться лише для того, щоб завершити конкурс, який почався в листопаді 2023 року. Водночас, як сказав колега Ярослав Юрчишин, дійсно є ризик того, що велика кількість суддів Вищого антикорупційного суду потраплять за конкурсом до Апеляційної палати і тоді ми знову оголимо Вищий антикорупційний суд України.

Тому ми пропонуємо підтримати альтернативний законопроект, яким уможлиблюється продовження роботи Громадської ради міжнародних експертів, яка за необхідності може оголошувати нові конкурси і якомога якісніше і швидше заповнити ті вакансії, які швидше за все, з'являться у ВАКСі. Отже, підтримуємо альтернативний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович, депутатська група «Відновлення України».

БУРМІЧ А.П. Шановний Голово! Шановні колеги! Хочу нагадати, що суд в Україні згідно з Конституцією здійснює свою роботу від імені українського народу. Хочу нагадати, що Конституцією України гарантується кожному судовий захист його прав у межах кримінального, адміністративного, цивільного, господарського судочинства. Такого поняття як «антикорупційний суд» там немає, він працює лише до тих пір, поки не почне працювати Конституційний Суд. Сьогодні є умова, що допомога Україні пов'язується з прийняттям такого закону. Враховуючи те, що сьогодні йде війна і Україна потребує допомоги, ми підтримаємо законопроект пана Маслова в першому читанні і максимально внесемо поправки, щоб він відповідав інтересам України. Взагалі хочу всім сказати, що це все працює, допоки в нас йде війна і не працює Конституційний Суд.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» щодо Громадської ради міжнародних експертів» ([№ 11426](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Рухаємося далі, шановні колеги. Наступне питання – проект Постанови «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих від агресії Російської Федерації про виконану роботу» ([№ 11346](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову тимчасової спеціальної комісії Фролова Павла Валерійовича.

Будь ласка, Павле Валерійовичу.

ФРОЛОВ П.В., голова Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дякую представникам усіх депутатських фракцій і груп, які делегували своїх представників до комісії, що займається проблемами близько 5 мільйонів внутрішньо переміщених осіб, 6 мільйонів біженців і десятків мільйонів українців, які страждають від цієї війни.

3 грудня 2023 року комісія провела 12 засідань, ми розглянули понад 50 змістовних питань, які охоплюють проблеми переселенців: житло за програмою «Відновлення», фінансова допомога, репарації, реєстр збитків, облік шкоди, завданої життю та здоров'ю українців. Не вистачить часу, щоб перелічити всі питання. Ми створили сайт на українській та англійській мовах, тому що, на жаль, у держави не вистачає ресурсів на те, щоб закривати, перекривати, розв'язувати всі проблеми, з якими стикаються постраждалі від російської агресії.

Наш основний фокус комунікації – міжнародна спільнота, щоб вона допомагала, підтримувала наших українців як в Україні, так і за її межами.

Ми дякуємо вам за підтримку в першому читанні за основу двох законопроектів стосовно пріоритетного права ВПО на отримання допомоги за програмою «єВідновлення», а також на створення, проведення інвентаризації всієї нерухомості, яка може бути використана для проживання ВПО, створення інтерактивної мапи для розв'язання проблем з житлом близько 4 мільйонів переселенців. Але, шановні колеги, ми звертаємося до керівництва парламенту, депутатських фракцій та груп, з вимогою Погоджувальної ради включити до порядку денного законопроект [№ 10382](#) нашої комісії щодо допомоги переселенцям на проживання. Кабінет Міністрів у чотири рази зменшив кількість українців – ВПО, які отримують...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово Ткаченку Максиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО М.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую, пане Голово. Дякую, колеги. Дякую Павлу Фролову і всім представникам фракції «Слуга народу» в нашій тимчасовій спеціальній комісії. Ще хочу подякувати колегам народним депутатам з опозиції, інших фракцій за конструктивну роботу в цій комісії, дякую не за популізм, не за політику, а саме за допомогу і роботу на підтримку наших переселенців. Дякуємо Вельможному, Юрченку, Величковичу, Волинцю, іншим колегам за спільну роботу заради людей, постраждалих від російської агресії.

Законопроект № 10382 дійсно надважливий, про що наприкінці свого виступу сказав голова нашої комісії Павло Фролов. Ми просимо внести його в зал. Тому що після новорічного звернення нашого Президента, після донесення його мільйонам внутрішньо переміщених осіб чіткого послуху про те, що виплати для переселенців не скорочуватимуться, про що почули всі: і ті, які вже на той час були переселенцями, і ті, які знаходились в зонах бойових дій, а зараз вимушено їдуть на нашу територію з зони бойових дій, усі ці люди сподівалися, що це буде правдою. Але, на жаль, представники Кабінету Міністрів підставляють нашого Президента і всю владу в нашій країні, знімаючи ці виплати, розказуючи нам про те, що немає грошей. Ми знаємо про це, але виплати у розмірі 2 тисячі гривень

для кількох мільйонів наших людей точно можна знайти. І насамперед, їх можна знайти на митниці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина».

Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Я вдячний всім членам ТСК, в тому числі й Михайлу Волинцю, який в комісії представляв нашу фракцію, за продуктивну роботу. Погоджуюся з тим, що тут говорили колеги.

Шановні, уряд в односторонньому порядку без погодження з Верховною Радою скоротив кількість тих, хто отримував допомогу, з 4,5 мільйона до 2,5 мільйона осіб. Тих 2 тисячі на дорослого, 3 тисячі на особу з інвалідністю і на дитину і то не платять. Вибачте, але саме уряд спонукав декого повернутися на тимчасово окуповану територію. І я впевнений, що колись буде доведено слідством, що це тяжкі наслідки такої діяльності уряду.

Шановні колеги, сьогодні Олексій Гончаренко піднімав іншу тему – фермери. Тисячі фермерів залишилися на нашій території, а землі, які вони обробляли, і господарства – на окупованій. Сьогодні банки вимагають від них повернення кредитів і відсотків. Вибачте, хто має це врегулювати? Законопроект лежить у Верховній Раді, давайте його розглянемо.

Шановні колеги, уряд ігнорує в односторонньому порядку і наші ТСК, і наші закони і прийняті рішення. Я вважаю, має бути окреме засідання, де уряд – Прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністри, міністри, мають відзвітувати про те, на якій підставі вони не створюють умов для життя внутрішньо переміщених осіб, для працевлаштування, інших речей та ще й забирають ті нещасні гроші – гроші платників податків.

Я пропоную, щоб ця робота ТСК матеріалізувалася шляхом ухвалення хоча б тих законопроектів, які сьогодні були тут озвучені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність».

Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги! Шановні українці! Внутрішньо переміщені особи – це одна із найбільш постраждалих категорій нашого населення від цієї несправедливої війни. Жінки і діти втратили все, переїхали на звільнену територію, і допомога для них є одним із ключових завдань будь-якої гілки влади. Приєднуюся до слів подяки тимчасовій спеціальній комісії, яка стала активним гравцем на цьому полі. Я вдячний за її активну роботу, тому що не можна послабляти уваги до цього питання, тема надважлива.

Повернення виплат. На це гроші мають знаходитися завжди, тому що ключова проблема після війни – не економіка, а люди, наша демографія. За будь-яку ціну нам треба зберегти людей, підтримувати їх.

Для внутрішньо переміщених осіб, думаю, всі знають, і це не секрет, існує дві ключові проблеми – житло і робота. Щодо житла і в рамках тимчасової спеціальної комісії, і в рамках цього парламенту, і в рамках Комітету з питань економічного розвитку розглядається декілька ініціатив, які дійсно можуть серйозно допомогти внутрішньо переміщеним особам. Закликаю зараз Комітет з питань економічної діяльності, а потім і кожного народного депутата України підтримати у цьому залі законопроект [№ 11161](#), норми якого дійсно допоможуть отримати найбільш постраждалій частині ВПО з Маріуполя, Бахмута, Соледара, Авдіївки, Мар'їнки компенсацію за пошкоджене і зруйноване вщент житло.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра». Після цього голосуємо, шановні колеги.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Прошу передати слово Павлу Фролову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Фролов. Будь ласка.

ФРОЛОВ П.В. Дякую Сергію Анатолійовичу Вельможному, секретарю нашої комісії, за активну участь і постійний максимальний захист прав внутрішньо переміщених осіб.

Шановні колеги, зараз найголовніша проблема, через яку внутрішньо переміщені особи подекуди залишають країну і їдуть або на захід для того, щоб стати і поповнити кількість біженців, або повертаються на окуповану територію, на територію бойових дій, ризикуючи здоров'ям, це те, що з березня цього року уряд запровадив зміни до критеріїв виплати допомоги на проживання: 2 тисячі на дорослого і 3 тисячі на особу з інвалідністю і на дитину, а це 50 і 70 євро. На цю суму неможливо ні орендувати житло, ні прожити. Але і цю суму уряд, на жаль, забрав у внутрішньо переміщених осіб. З березня майже в чотири рази зменшилася кількість ВПО – з 2,5 мільйона до 716 тисяч осіб.

Шановні колеги, я прошу, щоб парламент взяв лідерство в цьому питанні. Не може уряд встановлювати ці критерії. Давайте приймемо в першому читанні законопроект [№ 10372](#) нашої комісії, авторами якого є представники всіх фракцій і груп, і будемо обговорювати критерії щодо доходів ВПО, їх майнового стану, скільки днів вони перебували за кордоном, які в них є депозити. Давайте проведемо дискусію в парламенті, знайдемо ресурси для того, щоб у кілька разів не зменшувати кількість переселенців, які мають право на отримання виплат.

Шановні друзі, подивіться, кількість переселенців постійно збільшується з часу підриву Каховської дамби. У бюджеті на 2023 рік на 18 мільярдів гривень було більше коштів на виплату допомоги, на проживання. На цей рік ми зняли

0,5 мільярда доларів допомоги на проживання. Ну, як можна так підходити, щоб лише шість місяців була ця допомога, і потім знімається. Ми не встановили ні критерії, ні оцінку потреб. Ми маємо інтегрувати цих людей, і тільки після інтеграції... *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих від агресії Російської Федерації про виконану роботу» ([№ 11346](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, наступний проект Постанови «Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 11325](#)) ми домовилися без обговорення, тому я одразу переходжу до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про зміни у складі Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту майнових та немайнових прав внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України» ([№ 11325](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги *(Шум у залі)*. Ні, друзі, ми почали не о 10-й годині, тому давайте працювати. Дивно, що ваша фракція хоче «смотать». Ну, що таке, шановні колеги.

Шановні народні депутати, переходимо до розгляду проектів постанов про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 року про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону про внесення змін до Податкового

кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. [№ 11256-2](#) від 29.05.2024).

У Верховній Раді України було зареєстровано п'ять проектів постанов: [№ 11256-2-П](#), [№ 11256-2-П1](#), [№ 11256-2-П2](#), [№ 11256-2-П3](#), [№ 11256-2-П4](#).

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради відповідно до пункту 2 частини першої статті 28 Регламенту Верховної Ради України ми обговорили пропозицію про об'єднане обговорення зазначених проектів постанов.

Ставлю на голосування пропозицію про об'єднання обговорення проектів постанов: № 11256-2-П, № 11256-2-П1, № 11256-2-П2, № 11256-2-П3, № 11256-2-П4. Прошу народних депутатів голосувати.

Це об'єднане обговорення, потім прийняття рішення.

«За» – 192.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до обговорення питання. Починають автори проектів постанов.

Слово для доповіді надається народному депутату України Дмитру Сергійовичу Микиші.

Будь ласка, Дмитре Сергійовичу, вам слово.

Є Микиша? Є. Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я переконаний, що Верховна Рада вчергове зробила помилку. Давайте будемо відвертими. Чи допоможе підняття ставки акцизу нашому бюджету? Ні, не допоможе. Я поясню, чому?

Підняття ставки абсолютно для всіх, абсолютно на все паливо, яке реалізується в межах нашої країни, збільшить видатки не тільки для пересічного громадянина, а й для Збройних Сил України, які фінансуються з державного бюджету. Тобто фактично ми перекладаємо з однієї кишені в іншу. Для чого це робиться? Нагадаю вам, що підняття ставки акцизу на паливо призведе до здорожчання звичайних побутових товарів, товарів загального вжитку, продуктів, всього іншого.

Колеги, це чергова помилка, яку, на жаль, Верховна Рада зробила, прийнявши відповідний законодавчий акт. Поданий проект постанови може допомогти нам, народним депутатам, виправити цю помилку. Більше того, під час прийняття відповідного законопроекту був порушений Регламент Верховної Ради України.

Тому, колеги, дуже вас прошу підтримати відповідний проект постанови і не дати можливості для підняття акцизу на території України під час дії воєнного

стану. Це дуже необхідно для нашої обороноздатності, наших людей, які підтримують Збройні Сили України, і всіх, хто зараз тримає фронт.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Дмитру Олександровичу Разумкову. Ви є автором двох проектів постанов, співавтором, тому до 4 хвилин. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, в залі знову дуже мало людей, але давайте поговоримо про те, за що ви голосуєте. На жаль, я тут можу казати – ви, бо, судячи з того, що сьогодні під час виступів казали колеги, в тому числі і Фріс, ви проголосували за те, чого немає навіть в росії-окупантші. Ви абсолютно знівельювали суд і вирішили, що Офіс Президента через своїх підконтрольних голів військових адміністрацій забиратиме майно. Але проблема в тому, що він забиратиме і у вас особисто, у кожного, якщо це буде зручно.

Тепер давайте повернемося до тих проектів постанов, які ми сьогодні розглядаємо. Давайте поговоримо про брехню. Тут, у залі, на жаль, зараз немає Гетманцева. Хотів би вам нагадати, що з цієї трибуни він виступав і казав, що в Україні торгують російським скрапленням газом, щодо цього ми будемо звертатися в правоохоронні органи, нехай дадуть оцінку цим висловлюванням, коли влада знає, що Україна фінансує державу-терориста. Це стаття 111 Кримінального кодексу України. Тому що, якщо тут російський газ, ви сплачуєте за нього, податки йдуть російським компаніям, а з російського бюджету фінансується армія окупанта. Тобто з цієї трибуни було визнано, що ви допомагаєте фінансувати армію окупанта.

Але, чому брехня? Тому що дуже часто рішення в залі приймаються під впливом, вас ввели в оману. Ось відповідь. Ваше Міністерство енергетики каже, що Гетманцев збрехав, немає російського скрапленого газу. Тобто ви просто підняли ціну для простих українців, українського бізнесу, української аграрки. Нашому колезі під час зустрічей у Харкові казали, що проекти блокуючих постанов команди «Розумна політика» частково врятували аграрний сектор, відтермінувавши введення збільшення податків на скраплений газ, дизель і паливо. Зараз знову відключення світла, і ви робите все для того, щоб проста українська родина витрчала більше на те, щоб їх діти мали можливість вчити уроки у вересні з лампою, а не із свічкою, бо до цього це все йде. І коли мені тут розповідають як треба Батьківщину любити, хотів би нагадати, що саме чинні міністри отримують хабарі у розмірі 500 тисяч доларів, їх заступники, яких, кажуть, поставив Офіс Президента, з Міністерством оборони черговий скандал щодо 1,4 мільярда доларів. Коли розповідають, що треба збирати останнє з українців, так ви і так збираєте останнє, коли просите по 5 гривень скидати на «Охматдит», який був зруйнований рашистами, а паралельно заводите компанію, наближену до Офісу Президента, щоб вона розпилувала цей бюджет. На цвинтарі

для військових, для тих, хто віддав життя за нашу Батьківщину, також хочуть розпилити 1,4 мільярда, виходячи з розслідувань журналістів, той самий Біркадзе й оточення Офісу Президента. І ви це покриваєте. Думаєте, люди забудуть це, військові пробачать, коли повернуться? Гадаю, це дуже велика помилка так вважати. Ви думаєте, що завершиться війна і всі встигнуть виїхати з цієї держави? Повірте, це також не працює. Прийде час і треба буде відповідати і за законом, і перед судом. Не так, як ви сьогодні проголосували, – в несудовий спосіб, а просто перед судом за тими правилами, за якими живе Європа і Європейський Союз, до якого ми з вами всі прагнемо. Але, на жаль, ті рішення, які приймаються, нас від цього відштовхують і відтермінують вступ України до Європейського Союзу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору ще одного проекту постанови народному депутату Гончаренку. Будь ласка, до 2 хвилин.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Руслане, ви сказали, що хтось хоче «звалити». То хто «звалив»? Не знаю, я на місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я на місці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І я на місці. А де ж інші депутати? Тут залишилося, може, 100 депутатів. Та ні, десь 70-80. То хто ж «звалив»? Друзі, а чого ви розійшлися? Бо ці проекти постанов вже неважливі? Тоді треба було закривати пленарне засідання Верховної Ради України. Але я поясню всім слухачам, бо по телебаченню люди це побачать вночі, тому що Верховна Рада прирівнюється до дорослого кіно чи фільму жахів, бо саме жахи ми робимо з українським народом майже щодня, правда, є ті, хто побачить у моєму тіктоці і ютубі те, що відбувається.

І так, влада вирішила ще вичавити грошей з українців. Ну, ще, ну, їм здається, що там ще є. Як сказав пан Гетманцев, який, здається, теж «звалив», треба стригти, стригти, стригти цю «овечку». Стрижуть вже «овечку» прямо по шії, вона вже не дихає, але цього не помічають. Треба підняти акцизи на пальне, що означатиме, що ціни в країні піднімуться на все. На місяць вдалося заблокувати це проектами постанов, в тому числі й моїм проектом постанови про заборону, який я зараз доповідаю. Але дуже кортить все-таки їх провалити, щоб таки підписати збільшення акцизів, зробити українцям подарунок на День незалежності. Що ще може ця влада подарувати українцям на День незалежності? Більше податків. А що може дати на День знань? Більше штрафів. А що може дати на будь-яке інше свято? Більше забрати, більше наказати, на коліна поставити, зробити те, що ви робите з ними щодня. Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується автор останнього проекту постанови Юлія Володимирівна Тимошенко.

Ви передаєте слово Сергію Миколайовичу Євтушку? Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хочу звернути вашу увагу на декілька складових, чому з'явився проект постанови і розглядається в цьому сесійному залі.

Перше. Кричуще порушення Конституції України під час розгляду та прийняття закону про акцизи, щодо якого ми подали проект блокуючої постанови. У сесійному залі, коли ми розглядали закон про підняття акцизів, були присутні 32 народні депутати України. Конституцією України категорично забороняється робити ці речі, що є підставою для подання до Конституційного Суду письмового клопотання щодо скасування такого закону, що й робитиме фракція «Батьківщина» в майбутньому, на чому чітко наголосила Юлія Тимошенко.

Друге. Зміст проекту постанови. У нормальній, хорошій, розвинутій країні і процедура, і зміст мають однакове значення. Чим швидше наш парламент стане зрілим і не розділятиме ні процедуру, ні сам зміст і текст в тих законах, які ми ухвалюємо, тим швидше настане розквіт у нашій країні. Якщо говорити про зміст і текст закону про підняття акцизів, не можна вибірково підходити до підняття акцизу на той чи інший вид товару, про що говорила автор альтернативного законопроекту Ніна Южаніна. Бо, вибачте, не піднімати акциз на електронні цигарки, дати можливість чинушам без проблем смалити в кабінетах, але підняти на звичайні цигарки, які курить солдат на нулі. Це абсолютна дурня і неправда, це призводить до корупційних ризиків.

Шановні колеги, вчоргове порушується процедура, але прошу підтримати цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу, озвучте позицію щодо всіх проектів постанов.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні 23 липня цього року розглянув проекти постанов: № 11256-2-П, № 11256-2-П1, № 11256-2-П2, № 11256-2-П3 і № 11256-2-П4 про скасування рішення парламенту про прийняття в другому читанні та в цілому відповідного закону. За підсумками розгляду цих п'яти актів регламентний

комітет дав висновок на кожен із них і ухвалив рішення рекомендувати парламенту визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цих проектів постанов.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні п'яти проектів постанов: два – за, два – проти.

Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Прошу передати слово колезі Ніні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Шановні колеги! Я сподівалася, що за три тижні перерви із 231 депутата, які проголосували за прийняття цього закону, знайдеться хоча б сотня депутатів, які будуть присутні тут, у залі, після глибокого аналізу своїх дій і проголосують на підтримку проектів блокуючих постанов. Це було б підтвердженням того, що хтось після того, як виходить з цього залу, читає, за що проголосував, аналізує реакцію суспільства. Якщо не вірите експертам і громадським організаціям, прочитайте висновки Національного банку України, аналіз економічного стану в країні, який вони щомісячно дають, і подумайте над своїми діями, що ви зробили. З самого початку – з назви цього закону – брехня, директива Європейського Союзу не вимагала від України підвищення ставок акцизного податку на пальне до набуття повноцінного членства в Європейському Союзі. Це перше.

Аргументи щодо збільшення цін на паливо, в тому числі й на скраплений газ – балонний газ, яким користується 700 тисяч домогосподарств, ціну на який ви підняли в чотири, п'ять разів. Де совість? Як, на вашу думку, люди виживатимуть?

Друге. Ви знаєте, що аграрії, крім дизельного пального, використовують скраплений газ у тих установках, які стоять локально на полях. Ви і про це не подумали. Великий перелік країн, які для себе встановили, чим захистили власного товаровиробника, окрему систему адміністрування за зниженими ставками акцизного податку на пальне. Але ви і в це не повірили, тому що в нас немає навіть елементарної довіри до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Перебийносу Максиму Вікторовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ПЕРЕБИЙНИС М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 212, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Друзі, я думаю, всі визначилися, тому пропоную переходити до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, в моєму попередньому виступі, коли представляв проект постанови, я вам чітко розказав про процедуру, що не менш важливо, ніж тексти законів, які ми приймаємо. Це дуже важливо для розвитку країни. І чим швидше ми це зрозуміємо, тим краще буде розвиватися країна. Це перше.

Друге. З трибуни Верховної Ради України всі спікери, голова податкового комітету, міністри з економіки та фінансів кажуть, що нам негайно потрібно в дохідну частину гроші, давайте піднімемо акцизи, податки, а це автоматично ляже на кінцевого споживача, тому що, наприклад, акциз на пальне або інший акциз одразу підвищить ціну товарів харчування, всіх інших видів товарів.

А де брати гроші, колеги? Я вам нагадаю. Не буду казати про митницю, де можна взяти багато мільярдів коштів. Пам'ятаєте, за часів уряду Юлії Тимошенко була програма «Контрабанда – стоп!».

А ось свіжі факти – непублічні фінанси, де наші управлінці намагаються вкрасти гроші, проводячи тендери і все інше. Наприклад, меморіальне кладовище. Ну, як таке може бути, коли за день до проведення тендеру реєструється фірма і виграє цей тендер за завищеними в рази цінами. Це іміджево дуже сильно впливає на розвиток нашої країни. І таких випадків можна привести дуже багато. Підняття акцизного податку – це абсолютно хибний шлях. Нам потрібно негайно припинити красти. Уряд, виконавча влада, органи силових структур мають чітко зрозуміти, що красти в цей час і взагалі не потрібно. Потрібно наповнювати бюджет, і там знайдемо гроші для військових.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення питання. Переходимо до прийняття рішень. Я по чергово ставитиму проекти постанов на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024)» ([№ 11256-2-П](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 33.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024)» ([№ 11256-2-П1](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 33.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 р. про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024 р.)» ([№ 11256-2-П2](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18.07.2024 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку» (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024 року)» ([№ 11256-2-П3](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 36.

Рішення не прийнято.

І завершальний проект постанови в цьому блоці.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку» (реєстр. № 11256-2 від 29.05.2024)» ([№ 11256-2-П4](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 37.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.07.2024 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Проект Закону про обчислення часу в Україні» (реєстр. [№ 4201](#) від 09.10.2020 року)» ([№ 4201-П](#)).

Шановні колеги, питання розглядається за скороченою процедурою. Тому я одразу запрошую до слова народного депутата України Гончаренка Олексія Олексійовича.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, дуже важливий проект постанови. Це не цікаво більшості Верховної Ради. Тут залишився 61 депутат, всім іншим на це наплювати. А історія така: ви хочете, щоб сонце у вас вставало о третій годині ночі? Вам Верховна Рада це вже влаштувала, я вас вітаю! Ви думаєте, Верховна Рада не здатна вплинути на природні процеси? Здатна, вітаю! Після того, як ми залишимося на зимовому часі, на сході України сонце вставатиме о третій годині ночі, в центральній Україні – десь о четвертій. Ну, так, знаєте, щоб зранку встав, о третій годині ночі і пішов працювати. Так, напевно, буде, правда?

Чомусь всі країни Європи дурні, нам кажуть. Там переводять час. Найбільші країни Євросоюзу: Франція, Німеччина, Італія, Іспанія, Польща, знаєте, ну, не додумалися до того, до чого додумалася Верховна Рада України – не треба переводити годинники, будемо завжди жити за зимовим часом. Це взагалі дуже символічно. Весь світ завжди якось прагне до відлиги, весни, літа, а в Україні тепер вічна зима і за часом, і за всім іншим. Забезпечили, здобули, дякуючи цій Верховній Раді, і, якщо це, не дай Боже, підпише Президент Зеленський, то і йому.

Я розумію, що зараз проект постанови проваллять. Я звертаюся до всіх: на сайті Президента України зареєстрована моя петиція про те, щоб він заветував це божевілля. Це божевілля! Темніти буде раніше, більше будемо витратити енергетики. А в нас її так багато, нам просто немає, куди її дівати. Будь ласка, підпишіть цю петицію, вона вже набрала більше половини необхідної кількості голосів. Давайте до Президента звернемося, може, хоч він це божевілля зупинить. Правда, сумніваюся, але треба пробувати і йти до кінця. Зупиніть божевілля!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні 23 липня цього року розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.07.2024 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Проект Закону про обчислення часу в Україні» (реєстр. № 4201 від 09.10.2020 року)» (№ 4201-П).

За результатами розгляду цього питання комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді визначатися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього питання: два – за, два – проти.

Саврасов Максим Віталійович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Дмитру Разумкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз. Я перепрошую, виступи від фракцій і груп. Тобто можете передавати слово в межах своєї фракції (*Шум у залі*). Про це написано в Регламенті.

Шановні колеги, будь ласка, в межах фракції (*Шум у залі*). Тоді давайте заяву про входження Разумкова до вашої фракції.

САВРАСОВ М.В. Прошу передати слово Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко. Будь ласка. Ще раз, обговорення здійснюється фракціями і групами.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, у залі стало ще менше народних депутатів, бо час іде, а в цих людей часу вартує. Їм не цікавий наш час, їм нормально, щоб о третій годині ночі вставало сонце, раніше темніло, їм нормально, щоб ми більше витрачали грошей на енергетику. Їм нормально жити з Європою з різницею в дві години, їм нормально робити не так як робить весь Європейський Союз, куди ми прагнемо, а так як робить росія і білорусь, де годинники не переводять, там вічна мерзлота і вічний зимовий час. Тепер хочуть так само зробити і в нашій рідній неньці Україні.

Поясніть мені хтось: навіщо це робити? Хто мені може пояснити, чому в сьогоднішній Україні, яка воює, в якій відсутня економіка, чверть громадян країни за кордоном, ми займаємося переведенням годинникових стрілок. Тоді наступним нехай вже буде календар. Давайте його міняти. У мене є пропозиції, що можна зробити. Можна зробити так, як колись робили римські імператори: місяці на свою честь називали. Можемо липень перейменувати в зеленій, і буде у нас 18 зеленого. Можна назвати ще якимось. Чим ми займаємося, поясніть мені? Невже це найбільше питання в нашій державі? Нам немає чим зайнятися? То я вам скажу: давайте проголосуємо за демобілізацію військових, терміни служби. На сьогодні продовжуємо виплачувати на дитину 860 гривень на місяць. Це нормально? Головне, щоб мама годинник не переводила. Давайте краще грошей дамо цій мамі, бо в неї дитина. Що можна зробити на 860 гривень? А ми показуємо годинник. Божевілля!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Шановний Руслане Олексійовичу, прошу передати слово Георгію Мазурашу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Георгій Мазурашу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203. Я стараюся завжди звіряти і синхронізувати свою позицію з позицією очевидної більшості виборців. Після ухвалення цього рішення у парламенті я публічно звернувся до наших з Володимиром Олександровичем виборців з Чернівецької області, провів відкрите опитування. Майже всі учасники того відкритого опитування у *Facebook* висловилися, що якщо і залишатися на одному часі без переведення, то на літньому.

От у нас якісь постійні проблеми, не лише з часом. Мені здається, ми з пересічними громадянами, нашими виборцями, на різних планетах, і в цьому проблема. Ми ніби хочемо збільшити надходження до бюджету, щоб було з чого армію годувати і утримувати, а приймаємо рішення, які за прогнозами, навпаки, дадуть негативні результати, у тому числі підняття акцизу, про що ми говорили в попередньому блоці. Це просто щось неймовірне.

Я дуже прошу присутніх, хоча, думаю, тут, у залі, зараз присутні більш свідомі колеги, та інших народних депутатів спілкуватися з тими, хто вас обирав, підтримував на виборах. Щоб не було так, що обирають з одними гаслами, одними планами, як, до речі, нашу політичну силу обрали з прекрасною програмою, а в залі наші виборці бачать, що вона приймає рішення приблизно протилежні. Ну, це ж неймовірно. Будь ласка, комунікуйте з виборцями, з пересічними громадянами. Давайте не відриватися від реалій, як ми це постійно демонструємо в своїх рішеннях: що не приймемо, то протилежне тому, що люди очікують. Ну, не може бути так, що в нас народ, вибачте, тупий, а розумні лише у Верховній Раді, які приймають рішення, а люди вічно не задоволені нашою роботою. Будь ласка, комунікуйте зі своїми виборцями, давайте працювати на український народ, а не проти його інтересів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Звертаюся до пана Олексія, до автора проекту постанови. Думаю, Олексій Гончаренко дуже

чітко і ґрунтовно пояснив нам, для кого і о котрій годині буде вставати сонце. Тому є пропозиція переходити до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасно.

Артур Володимирович Герасимов – з процедури. Але я попереджую, що маєте говорити з процедури. Якщо не з процедури, я роблю зауваження, потім вимикаю мікрофон. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, в мене велике прохання. Якщо вже розпочалися засідання комітетів, зверніться зараз для стенограми до всіх з проханням закрити їх і розпочати згідно з Регламентом тільки після того, коли в нас закінчиться пленарне засідання.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно слушно. Пленарне засідання не завершуємо, в ньому буде оголошена перерва, тому що ми прийняли таке рішення. Але я прошу комітети не проводити засідання комітетів під пленарного засідання.

Разумков – з процедури. Що у вас? Аналогічно, тільки прошу з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, будь ласка, чітко зазначте статтю Регламенту, де є норма, що не може бути передано слово в рамках будь-якого виступу народного депутата іншому народному депутату. Де чітко зазначено, що це має відбуватися в рамках однієї фракції? Будь ласка, не ваше бачення, тому що і ви це робили, а назвіть статтю Регламенту Верховної Ради України, згідно з якою цього не можна робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згідно з Регламентом Верховної Ради України суб'єктами обговорення будь-яких питань, пов'язаних з розглядом питань порядку денного... (*Шум у залі*). Ви не на іспиті, я вам дам письмову відповідь з цього приводу, а зараз я для вас провожу «лікбез» щодо цього. Отже, суб'єктом розгляду питань порядку денного є фракції і групи. Ви представляєте міжфракційне об'єднання, є позафракційним, тому не підпадаєте під ці суб'єкти.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16.07.2024 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Проект Закону про обчислення часу в Україні» (реєстр. № 4201 від 09.10.2020 року)» ([№ 4201-П](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов провадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні» (реєстр. № 7331 від 29.04.2022)» (№ 7331-П). Хто не розчув, можете прочитати, на ваших екранах. Там гарно написано назву проекту постанови № 7331-П (*Шум у залі*). Та що у вас в тому кутку робиться? Слухайте уважно.

Шановні колеги, питання розглядається за скороченою процедурою. Запрошую до слова автора цього проекту постанови народну депутатку України Тимошенко Юлію Володимирівну.

Виступатиме співавтор Наливайченко Валентин. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Фракція «Батьківщина» не дарма внесла цей проект постанови. Ми наполягаємо, щоб в єдиному законодавчому органі, як на фронті і в усій країні, був порядок. Закон понад усе. З порушенням Регламенту розгляд і ухвалення законодавчих актів є не законодавчою функцією, а незаконною діяльністю. Тому ми внесли цей проект постанови, тим паче, той закон, який був ухвалений в цій Раді з порушенням Регламенту, не дає нічого хорошого ані громадянам України, ані країні як такій, тим більше під час дії воєнного стану.

Ми наполягаємо, щоб саме парламент, ми з вами, ухвалювали тут рішення, які є обов'язковими до виконання для уряду, щоб підтримати кожне господарство в Україні, кожного, хто займається в тилу підтримкою наших Збройних Сил. Саме в цьому зміст дії фракції «Батьківщина».

Більше того, всі ми ведемо прийом громадян. Щойно ми повернулися з Дніпра і Запоріжжя. Побачили, що люди напряму звертаються, трудові колективи, вони просять Верховну Раду зняти всі обмеження, корупційні податки, які запроваджуються на місцях, про що ви не можете не знати. Наполягаємо на прийнятті цього проекту постанови, який має заблокувати закон, який нічого хорошого не несе, та ще й ухвалений був з порушенням Регламенту Верховної Ради України.

Дякую. Прошу підтримати. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

До слова запрошую голову Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченка Сергія Віталійовича.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні 23 липня цього року розглянув проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов провадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні» (реєстр. № 7331 від 29.04.2022)» (№ 7331-П).

За результатами розгляду цього питання регламентний комітет ухвалив рішення рекомендувати парламенту визначитися шляхом голосування щодо прийняття або відхилення цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні цього питання: два – за, два – проти.

Поки ви записуєтеся, поінформую Дмитра Олександровича. Статті 31, 33, 48 Регламенту Верховної Ради України чітко регламентують порядок того, як здійснюється скасування рішення проектами постанов. Думаю, ви вмієте читати, осилите (*Шум у залі*). Ви запитали, які статті Регламенту, я вам відповів: 31, 33 і 48. Опрацюйте, опануйте, тоді продовжимо дискусію.

Павлюк Максим Васильович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ПАВЛЮК М.В. Прошу переходити до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Максиме Васильовичу. Дуже слухна пропозиція.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М. Співавтор проекту постанови дуже чітко висловив нашу позицію. Думаю, в нас залишається єдиний правильний вибір – проголосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Михайловичу.

Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У межах фракції можна передавати слово.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Друзі, законопроект про господарську діяльність приймали під час дії воєнного стану. Давайте будемо відвертими, яка реально господарська діяльність у нас активно в державі відбувається? Економіка? Вона помирає, і це знають всі, ні для кого не секрет, додушили податками, штрафами, рекетом правоохоронців. Немає кому працювати, мобілізація божевільна, немає ніяких правил. Усе з економікою погано.

А яка ж господарська діяльність в країні є? А я вам скажу. Подивіться, в кого у нашій державі зараз найкращі автівки, бабла мішками. Хто ці люди? Я вам скажу: правоохоронці, чиновники, міністри, очільники ТЦК. Де беруть стільки бабла? Чотири мільйони євро в багажнику! Хто більше? Один мільйон доларів у ТЦК. Це можна розложити на підлозі всієї Верховної Ради, покрити тут її. В одному районному ТЦК 1 мільйон доларів! Ми взагалі уявляємо собі... Це Бориспіль, Буча, навіть не Київ, не Одеса. Про Борисова з його віллами в Іспанії мовчу. Так яка господарська діяльність? Та в нас одна господарська діяльність – набивають кишень, шалена корупція, якої ще не бачили. Ну, ще такого не бачили, щоб на дитячій лікарні красти зібрані людьми гроші, на Національному військовому меморіальному кладовищі теж красти. Скажіть, на чому ще? Є щось в цій країні, на чому ще бояться красти? Ну, хоч щось одне. Я не знаю, що сказати. Те, що на обговорення цього питання в залі залишилося 40 депутатів, говорить про те, що всім на це плювати. Вони пішли, і багато хто із них пішли красти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення умов провадження господарської діяльності в період воєнного (надзвичайного) стану в Україні» (реєстр. № 7331 від 29.04.2022)» ([№ 7331-П](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершився. Дякую всім за плідну роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні, про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Разом до перемоги! Слава Україні!